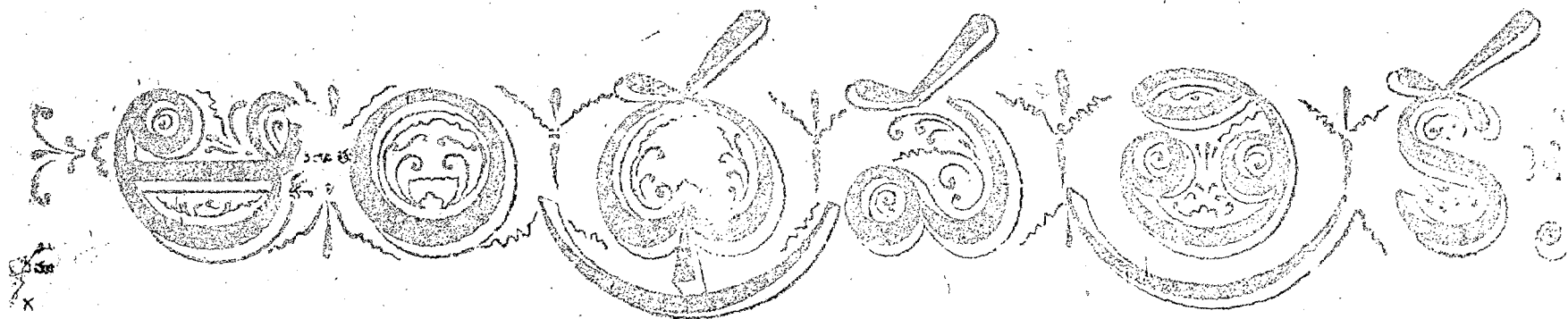

విడి పత్రక 15 0-1-6

Register No. M. 1118.

Post Box No. 212.

Telephone No. 544.

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

Vol. 10.

నవంబరు 1923

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 31-వ తేది సోమవారము
ఉత్తర భారత ప్రభుత్వము, మార్గశిరమాస బహుళ అష్టమి ౮.

No. 128

నవంబరు 1923

CALENDAR

AMRUTANJAN

CALENDAR

with a three coloured halftone Picture of

“MAHATMA GANDHI”

1924

అమృతాంజనము క్యాలండరు

1924

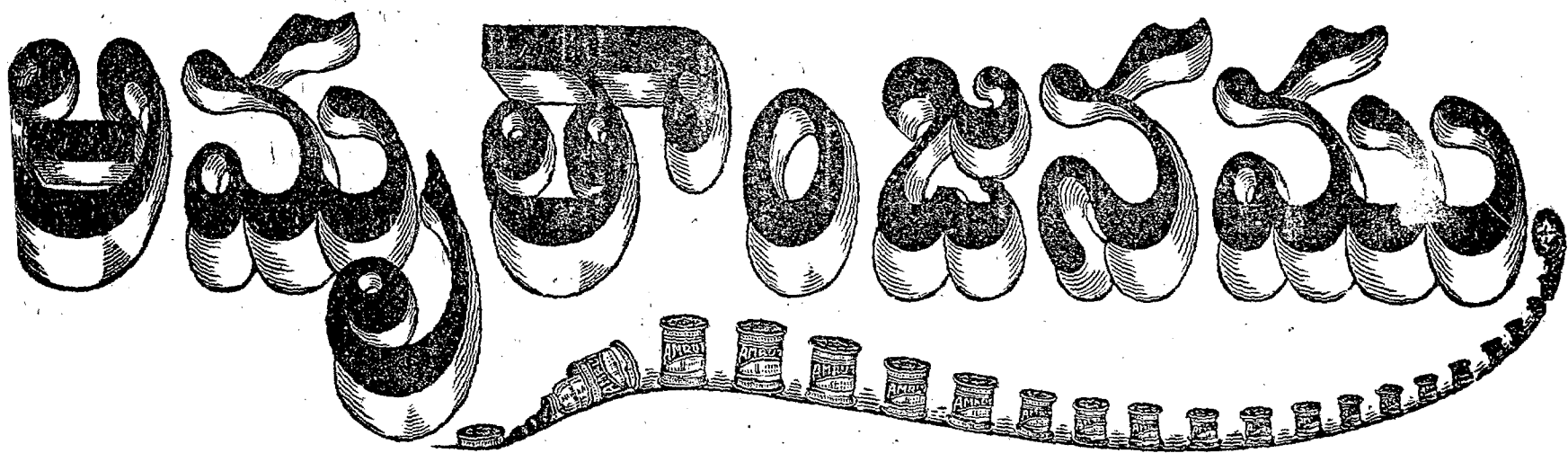
గాంధీ మహాత్ముని

పటము రంగులతో ముద్రింపబడి యున్నది.

క్యాలండరు 1-కి వెల 0-4-0.

పి. పి. నహా 0-6-0.

వెంటనే వ్రాసికొనవలెను.

అన్ని నొప్పులకు దివ్యమృతము

ప్రతి షాపులో దొరకును

క)-నిడబ్బీతో నహా పీసా 1-కి రు 0-10-0; డజన్ 1-కి రు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

దంత చూర్ణము

తామర తైలము

మోహిని తైలము

సండ్ల పోటుకు తీపులకు మంచిపాడుము.

తామర, తీట, దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు

శ్రీ పురుషులకు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

ని డబ్బీ 1-కి 0-2-0; డజన్ 1-కి 1-4-0.

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము. వెల 0-6-0

క) కులములు గల పీసా 1-కి అణా 0-12-0 మాత్రము.

అమృతాంజనము డిపో, 6, తంబుకెట్టి వీధి, మదరాసు లేక 109 వేరి రోడ్డు, బొంబాయి.

శ్రీకన్యకాపరమేశ్వరి జాతీయ
పాఠశాల, గుంటూరు.

రేడియో, బుక్స్, రాయనరము, గోదావరి జిల్లా,

బులు

పారియల్ హాల్ పాఠశాలంగి

పారియల్ హాల్ పాఠశాలంగి గ్రామములో "ఆ" ల, ప్రాథమిక పాఠశాల ఒక్కటి ఉన్నది. ఈ పాఠశాలలో ౧౫ మంది పిల్లలు చదువుచున్నారు. ఈ పాఠశాలలో ౧౫ మంది పిల్లలు చదువుచున్నారు. ఈ పాఠశాలలో ౧౫ మంది పిల్లలు చదువుచున్నారు.

బిల్లాగడ పిశాచిలింగంగారు

విన్నదానసమాజము

విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము
విన్నదానసమాజము

లూకా రైతు మహాసభ

28 డిసెంబరు తారీఖున వినుకొండ
భవనంలో
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ
లూకా రైతు మహాసభ

కార్యదర్శి: అన్నా ప్రగడ నువ్వు రాయ

అవమలమాడి కామయ్య శాస్త్రి

తీర్మానములు తెలుగులో

అన్నా ప్రగడ నువ్వు రాయ

సామయ్య వగయరలు

(ఒక విశేషం)

అఖిలచాత్రాద శ్రీవైష్ణవ తృతీయమహాసభ

కరూరు

11-11-28 తారీఖున నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో

అఖిల చాత్రాద శ్రీవైష్ణవ తృతీయమహాసభను కరూరు
లో 1928 నుండి 29, 30 తారీఖులలో జరిపుటకు
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో
నేలం, నెల్లూరులో

అఖిల సమాఖ్యకులకు శ్రీమంత్రి కె. కేశవయ్య
గారు (Chief Accountant, Magnesite Works,
Chalk Hills, Salem) ని ఎన్నుకొనబడింది.

కాశ్మీర సభ్యులకు సలహా 26 డిసెంబరు 1924 నుండి
చెల్లించబడుతుంది. అట్లు చందా చెల్లించి సభ్యులైనవారికి
కాశ్మీర సభ్యులకు సలహా 26 డిసెంబరు 1924 నుండి
చెల్లించబడుతుంది. అట్లు చందా చెల్లించి సభ్యులైనవారికి
కాశ్మీర సభ్యులకు సలహా 26 డిసెంబరు 1924 నుండి
చెల్లించబడుతుంది. అట్లు చందా చెల్లించి సభ్యులైనవారికి

గత కాశ్మీర సభ్యులకు 13 వ తీర్మానము నమోదించి
తృతీయ మహాసభ దినమునా కృష్ణాశ్రీమత ప్రత్యేక
ముఖ్యోత్సవం జరిపుకొనుటకు వీలగును.

మహాసభలో చూపవలసిన తీర్మానములు 1924 నుండి
ఫిబ్రవరి 1 వ తారీఖునాటికి చూపవలసినవి కావున
అట్లు చెల్లించుట వలసినది.

"స్వతంత్ర్యభివృద్ధి" ని నూర్చు ఆంధ్రమున దేవుడు, ఆరక
మందేను పూర్వీకములైన ముగ్ధులకు నోక వ్యాసము
ప్రాణమువారలలో నుత్తమముగా పరిగణింపబడిన యిద్దరికి కావ్య
రత్నములను రచించుటకు అనుమతించును. బహుమతివ్యాసము
లు 1924 ఫిబ్రవరి నెల 1 వ తేదీనాటికి కావ్యము అభి
ముఖ పండిత పెట్టబడును. వారిని పోటీ బహుమతులు
అను పేరున పంపింపబడును. కలయికగా ప్రాసాదో, విజయ
ముఖముల కావ్యము ప్రకటించుట వలసినది.

కాశ్మీర సభ్యులకు అవ్వలసిన సభ్యులకు 5 రూపాయలు
అను, ప్రతినిధులకు 2 రూపాయలు, ప్రతినిధులకు 4
రూపాయలు ప్రకటించును చందా యేర్పాటుపడియున్నది.

కాశ్మీర సభ్యులకు దివ్యము మిక్కిలి సమీపించియున్నది గాన
అయిన జిల్లా, తాలూకా, గ్రామములందును స్వతంత్ర సాధన
లందరకు తోడనే యున్నవచ్చుట కభివృద్ధి ప్రతినిధుల వెళ్ళు
కొని మహాసభకు తారిక పంపించుటకు, కాశ్మీర సభ్యుల
జేష్ఠులందరూ ముందుగా పుచ్చుకొనుట, మహాసభలో జేయవల
సిన తీర్మానముల నిర్ణయించి తెలుపుటకు, అచ్చట వున్న
తారిక కాశ్మీర సభ్యులకు నేర్పించి తెలుపుటకు నెలనెల్లూరు
కు తోడనే ప్రతినిధులకు పంపించుటకు నిర్ణయించుటకు జరిగిన
జేయవచ్చును.

తీర్మానములను నెలనెల్లూరు, కాశ్మీర ప్రతినిధుల
కాయటకును ముఖ్య "అఖిలచాత్రాద శ్రీవైష్ణవ తృతీయ కా
శ్మీర సభ్యులకు 7 వ నెల నుండి ముగిసిన తేదీనాటికి,
నెల్లూరు, నేలం అని ప్రాధాన్యముగా వున్నది.

5-12-28 } ఎన్. గోపాలయ్యగారు
2 నెలం } వ. గోపాలకృష్ణయ్యగారు
అరల్ కాశ్మీర సభ్యులు

రత్నపురము లేవ్యాం

సభ్యులకు సలహా, ఇతర కారణములవలన, కలిగి వున్న
పురము పోలవర బలములకు కేసును ఈమార్గమున ముగించు
టెలినియమయ్యెను. విశేషించి ప్రాధాన్యము కేసు, శే 1-1
కు 1-4-0 అ. సెలవేయవలెను. అన్ని సెలవేయవలెను అయ్యెను
గా ముగియవలెను. అట్టి 1-1-1-0, కలిగి వున్నది.

వట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవరం, గోపాలకృష్ణయ్యగారు

శ్రీగుట్ట పీఠాశ్రమ పుస్తక భాండాగారము

పిల్లలు

శ్రీగుట్ట పీఠాశ్రమ పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము
పుస్తక భాండాగారము

వారణాసి లక్ష్మీనారాయణ,

పిల్లలు, 28-12-28,

శ్రీ మైసూరు మహారాజగారి పోషకత్వము

క్రిందనున్న గుబ్బి శ్రీ శివస్వామి వేద

ద్రమాటిక్ కంపెనీవారు

31-12-28 సోమవారం సాయంత్రం 5-30 గంటలకు

ప భామణి నాటకమును

1-1-24 మంగళవారము రాత్రి 9-30 గంటలకు

ప్ర స్థాద నాటకమును

బ్రాహ్మే ముత్తాలపేట పోలీసు స్టేషను వద్ద

నున్న పాలెనుధియేటరులో ప్రదర్శించెదరు.

చెన్నపురి పాద లండన్ పచ్చి తగ్గు ప్రాంతాహ

ముఖ్య గౌరవము.

ఎన్. నాగేశ్వరరావు

మేనేజరు.

వినోదరత్నాకర జి. హెచ్. వీరన్న,

ప్రాక్టీసు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా 958

29-12-28 కలహరమునండి 31-12-28 లేదా సోమవారము కలహ

కలహరము రెండు ప్రదర్శనములు

సాయంత్రము 6-15 గంటలకు రాత్రి 9-30 గంటలకు

క్రిస్టల్ కలహరము ప్రత్యేక కార్యక్రమము

మూడులు - భాగ్యవంతులు

(తేలు, భయము, ఆశ్చర్యము, నటనలులిగి

రాత్రినా యొక్క అద్భుత సవరణములు.

మరిన్ని యూనివర్సల్ యింటర్ నేషనల్ ను

హాస్యములుగలవు.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

1-1-24 మంగళవారము నెలనెల 4-1-24 శుక్రము

6-15 గోపా రెండువార్లు 9-30

క్రిస్టల్ కలహరము నాగన ప్రా

ఆల్ బ్రాండ్ క్రొత్తవాస్త

దంతరోగ
దంత రోగములకు
టి. యస్. యస్.
2 ఏ. ఆంధ్రా

1 కరూతి, 2 కరూతి, 3 చదువుచున్నా
4 కరూతి, 5 కరూతి నిచ్చుచున్నా

అది - భక్తనమ - ఇది నాది.

ఈ జరిక్కు కి భూసంకీర్తనమండలమువారి ప్రాధమిక మా
య్యయి ఉన్నత పాఠశాలలలోని 1, 2, 3 క్లాసుల విద్యార్థి
లను మూడవ భాగమున గణపాంధక పాఠశాల వద్ద
న్న చాలభూమి 1200 చదరపుమీటర్లలో జమచేసిన
యొక్క కావలముల వద్ద పాఠశాలను వందలవారిన
యొక్క యభ్యర్థులగు నిలువలు కర్తవ్యం. పరీక్షకు నిలువలను
యొక్క యభ్యర్థులను 1924 క సంవత్సరం జనవరి నెల 15 వ
తేదీలోను 1 మే, 2 జూలై, 3, 4 వ తేదీలు

సా.త. పం. ౧౩౩౩

స్వరాజ్యపక్షము

ప్రభుత్వమువారిని కోరు అంతములు

కాకినాడ గాంధీనగరము దిశ 80:— కాకినాడ స్వరాజ్యపక్ష మహాసభ వేడుకలను జరుపబడి యాక్రిందికిగానె ప్రభుత్వమువారిని కోరబడిన అంతములన్నియు వెల్పుచు గావించబడెను. ఈ తీర్మానము సుస్థిరము గాదు. లక్ష్మీలో జన 1919 తేదీని జరుపబడు సామ్రాజ్యరాష్ట్రీయ కానసభల ప్రకాశియోజక సభ్యుల సభయందు విచారింపబడి మార్పుగావయ్యును. తీర్మానము ఈ క్రిందివిధమున గలదు:—

“1919 భారత ప్రభుత్వ కానసభ ప్రకారము ప్రజలే వెల్పుచున్న సంస్కరణములు అసంపూర్ణము లనియూ, అసంపూర్ణము లన్నియు భారతదేశము మహాసభ వారితోను, భారతీయు లన్నియును వారితోను అనేక సమయ నిర్ణయంప బడెను. అతి మూఁడువర్షములనుండియు జరిగిన సంఘటనల జట్టియూ, ఆ కానసభ ప్రకారము నిర్ణయించిన కానసభల చేసిన తీర్మానముల జట్టియూ బాడ ఆ కానసభల భారత ప్రజల తోను మన నిష్పత్తియూను రక్షింపలేక. వారికి ప్రాథమిక పౌరస్వత్వములను భద్రపరచలేక పోవుటయే గాక స్వదేశమునందును పరిదేశమునందును అమానుషము బాధకుండ రక్షింపలేక పోయెను. భారతీయులు వెల్లు అభిప్రాయము నిస్పృహముగ భ్రష్టపరచ బడెను. దేశమును జూచి భారతదేశము మహాసభ స్వరాజ్య పక్షము 1923 లో నిర్ణయించు బడిన తీర్మానములను బట్టి రాజకీయ కార్యములన్ని కొన్ని పద్ధతులనై జరుపవలయునని కానసభలలో ప్రకటించుటకు గూడ బిచ్చుకొని, దేశమునకును అందరినీ పలు విజ్ఞానమునకును తగిన టుల ప్రభుత్వవిధానమును యంత్రమును నిర్ణయించలేనను నుద్దేశముతో నుండిరి. ఈ స్వరాజ్యపక్షము తీర్మానమును విధించిన ప్రకారము అనుసరించుటలో మొన్న జరిగిన కానసభలయొక్క అందుచాల స్థామును సంపాదించి నిజముగా బాంధగ్యము. ఈ కారణముచేత కాకినాడలో డిసెంబరు 30 వ తేదీని నుమా చేత మైన స్వరాజ్య పక్షము మహాసభయని తరలూ భారత దేశము మహాసభల నేకములందు భారతదేశము స్వరాజ్యమునకు భాగా తగిలున్నదనియు దానిని భారతీయులకు ప్రసాదించుకొనడ మెదియుటకు కారణమునయందు గాంచిన తీర్మానములతో సంపూర్ణతరము

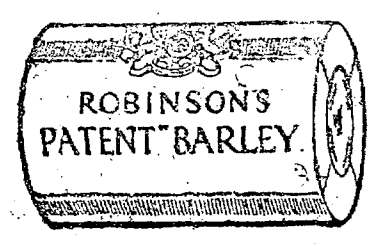
మును వెల్లుచు, ఈ సభవారు భారతదేశములో సుత్పూర్ణ రాజ్యతాత్పర్యమును స్థాపించుటకు వెంటనే ప్రయత్నముల చేయవలెనని కోరుచున్నారు. ఈ దేశము నెరవేరుటకు తగిన వాతావరణ మేర్పడు నుద్దేశముతో ఈ క్రింది ఉపపాదనములను ముందు అంగీకరింపవలెనని ఈ సభవారు అభిప్రాయపడుచున్నారు (1) రాష్ట్రీయ సామ్రాజ్య కానసభల ప్రకారము కనభ్యులు ప్రభుత్వమువారిని ఈ క్రిందినియందుల గోరుచు బిక్షిమాండును పంపవలయును:— (అ) గాంధీ మహాత్ముని వెంటనే యెట్టిమత్తును నేకుండవిడుదలచేయవలయును. (ఆ) భారతదేశమునందు ప్రైవేటు నంద బడిన రాజకీయ కైలెంబడినకు విచారణలోనన్నవారిని వెంటనే యెట్టిమత్తును లేకుండ విడుదలచేయవలయును. రాజకీయ కారణములచే వెండియాలోను విడిచిపెట్టిన ప్రవాసముం బడినవారలను గూడ విడుదలచేయవలయును. (ఇ) నిర్బంధకానములన్నిటిని వెంటనే విడుదలచేసివాక్రింద గావించిన ఉత్తరువులనుగూడ విడుదలచేయవలయును. (ఈ) వెంటనే రాజులపేరిట మహాసభ జరుగవలయును. ఆ సభకు ప్రతిభుత్వంలో ఒక మూడవవంతు భారత కానసభ సభ్యులచే నెన్నుకొనబడి వారు ఒక మూడవవంతును భారత దేశము మహాసభచే నెన్నుకొనబడినవారు, వరియొక మూడవ వంతుని ప్రభుత్వనియోజితులుగాని లేక ప్రభుత్వమువారు కోరు విటీలు సుఖములు ఎన్నుకొనవారు గాని సభ్యులు గనుచు కలయును. ఈ సభ ప్రభుత్వమువారిలో భారత ప్రభుత్వ విధాననిర్ధారణను నిర్ణయించుటకుగూర్చి ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల జరుపును. ఆ ప్రభుత్వవిధానమునందు (1) 1919 లో ఆమోదనమునందు భారతదేశముమహాసభ గావించిన తీర్మానము ప్రకారము హక్కులను నిర్ణయించుకొనవలయు, (2) సివిలు మిలిటరీ కానసభ కరిపాలనము లందును, అర్థిక విషయములందును, ఇతరములు ప్రాన్నియముల సర్వీసులవైనను రాష్ట్రీయ, సామ్రాజ్య కానసభలకు సంపూర్ణాధికారముండవలెననియు మార్పులు కొరబడును. ఈ వైదొన్న మహాసభ రాయభారము స్పష్ట గావించునిర్ణయము

కన్యకున్న దానిని నెన్నుకొనియోడ విధి కారణము చేపూరిన పిదప వారిచే నెన్నుకొనబడు తీర్మానముననుగుణముల వెల్పుచు పరిష్కరింప గోరబడును. ఈ కార్యము పేరిట సభయు, ఈ తీర్మానముననుగుణము భారతదేశమునకు వెల్పుచున్నందున మన ప్రభుత్వవిధానమును నిర్ణయించుకొనవలయు అట్లుగావించబడిన ప్రభుత్వవిధానము ఇంకొకటి పార్లమెంటు అంగీకరించి కానసభు తయారుచేయవలయును. (స. వె. వె.)

కాన స స భ లు
నె క్కుక మిట్టిలలో పార్లమెంటు రాదని నిర్ణయించుటకులు
కాకినాడ, డిసెంబరు 31:— ఈ యుద్ధమున జరుపబడిన ఆఖరి భారత స్వరాజ్యపక్షము చేతనుండ, కానసభల నెన్నుకొనబడిన స్వరాజ్యపక్షమువారు ప జేయరా దు తీర్మానించిరి ఈ తీర్మానము ప్రకారము, మదరాసు కానసభ సెలవు విడిచిగా తీరవలయును కాకినాడ నొక గురువారము 11 వ తేదీన సభ్యుల గాన (స. వె. వె.) (అ|| వె||)

జ్వరములు

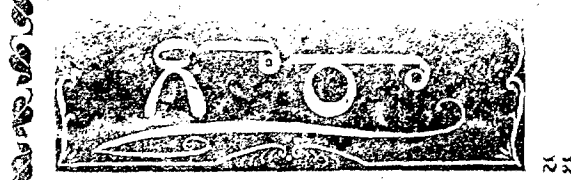
మీరు జ్వరము వచ్చినప్పుడు రాబిన్సన్ పేటెంట్ బార్లీని మూతమే ఉపయోగించుడు. బార్లీ కంటే మీ చేతమునకు మిక్కిలి మంచిదని మీరు తెలియును. మీరు ఏదియు కడుపులో నిలువక వారికి నగుచున్నప్పుడు ఇది వారిని నిలిపి చలువకు లక్షా చేసి కడుపులో నిలువదు. రాబిన్సన్ పేటెంట్ బార్లీని తయారుచేయునట్టి వారికి నే పురమాక్షిగా తయారుచేయునట్టి ఉష్ణాభ్యుష్ణ కడుపుకు, వైస తెలుపబడిన గుణము లిన్నియు తయారుచేయుచున్నది. చేతమునకు నొని కలుగ జేయునట్టి భాగములన్నియు తిసివేయబడి మిక్కిలి కాస్త్రీ క్రియగా తయారు చేయబడుచున్నది. వాటి ఉపయోగమును గుఱించి నులభ్యముగా తెలుసుకొనుటకై క్రింద బార్లీవైసను ఆమృతకాలములు అంటించబడియున్నది. డిబ్బాకరితు ఈ వైస యందు తెలుపబడియున్నది. దానిని ఎప్పుడును గుర్తుపట్టవలదు.

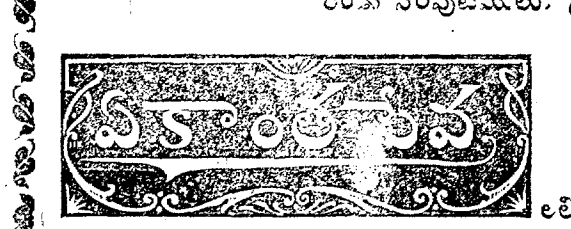
Robinson's PATENT BARLEY

Manufactured by
Keen, Robinson & Co. Ltd, London.
ENGLAND.
(Incorporated with)
No 4 J. & J. Colman Ltd., Norwich & London. 866

రైతులు, వర్తకులు, ప్లీడర్లు, ప్రెయివేట్లు, కరణములకు, నిర్వజనపువయోగము,
తారీఖులజంత్రి వడ్డిజంత్రి (1) గత 1867 నెలయొక ప్రభుత్వమున రాబోవు 1889 ప్రమాదకరము తెనుగునంబి, మాస, కిక్కులకు, సరియొక ఇంగ్లీషు సంవత్సరము నెల లేదీ వారములకు, తెలుపుచున్నాము 71 వంశ్యములకుగలవు.
(2) రు 1-0-0 మొదలు ఎన్నివందల రూపాయలవరకునైన నెల 1 కి రు 1-4-0 లు మొదలు రు 2-0-0 లు వరకు కోజుకు, నెలకు, సంగ్రహముకు, అయ్యేకడ్డికాత్రియొక్క,
(3) నెల 1 కి 4 అణాలు 280 రూపాయలు వర్కుయింటికడెలు, మాలిలకు పర్లు, జీమలు, వగైరాలు 29, 30, 31 కోజులకు నెలలలో కోజుకు ఎంతఅయ్యేదిన్న మొదలగులవి.
(4) యకరా 1 కి డీట్లు 0.1-0 మొ 20 రూ వరకు 100 యకరముల పర్లుంతము అయ్యేకడ్డికాత్రి అదే పకారము గా 100. కెట్టుకును సిన్సునెయ్యెను మరియు మేరఫండు, లోకల్ ఫండు, ఇన్వెస్ట్మెంట్లు తన్నుల మొత్తము తెలియును.
5 వస్తువు 1 కి ప్రెసాము 1 రూవరకు 100 వస్తువులవరకు అయ్యే మొత్తమును, పోస్టేజీ వగైరాలు కోట్లస్తాంపు డ్యూటీల మొదలగు చాంకములు తెలుపును. వెల పోస్టేజీనూ రు 1-11-0.
దస్తావేజుల మతలబి (రెడవకాడ్డి) ఇందు 1 మాంభ్యాంకములు 2 కుమంబదగి: విషయములు 8 వికతు 4 కాట్లు 5 రద్దు 6 హక్కులవిడుదల 7 తీర్మానము 8 మరణకానము 9 పరభృతట్టు 10 నెటిల్ మొట్టు 11 ఫీరాయంపు 12 దాన 13 దత్త 14 కవులు 15 బోలియతు 16 భారము 16 బ్రాహ్మణుల 17 నరణ 18 హామీ 19 మనకర్తి 20 ఫారీఖుత్తు 21 వ్యాపారసంబంధం 22 పంచాయతీ 23 క్రిమినలు 24 కింట్ 25 క్రొత్తగా ఆమయలోకివచ్చిన రిజిస్ట్రీకనులు ఫీజులు, స్టాంపుడ్యూటీ, ఇందుగలవు, ఒక్కొక్కదస్తావేజుకు, అనెక యతలములు గలవు. వెల పోస్టేజీనూ రు 1-6-0. (1176)

జి. సేతుమాధవరావు, గుంటూరు.
రవీంద్రకవి చంఘుని నవల
నవలయే కాదు — సనభావకునుమాకరము
నవరసకనులోకరము — సవరత్నరత్నాకరము
నవనవాసదాసు ధాకరము — సవజినన ప్రభాకరము

రెండు సంపుటములు. సం. 1-కి వెల రు 1-8-0
వేంకటపార్వతీశ్వర కవుల ప్రేమ సంగీతము
లలితరసభావకలితము — మధురశబ్దాలలితము అగు
ప్రభాత సంగీతము వెల రు 1-8-0

ఆంధ్రప్రచారిణి గ్రంథనిలయము, కాకినాడ.

కాంగ్రెసు కబుర్లు

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి)

కాంగ్రెసు, గాంధీజీ, దీనిని 80:—

వలంబీరుల ప్రసాదము

నేడు మొత్తం 7 గంటల పాటు జరిగిన కాంగ్రెసు సమావేశం...

గాంధీజీ

ప్రతినిధిగా గాంధీజీని నియోజకవర్గాలలో రాత్రి 10 గంటలకు...

విద్యార్థి మహాసభ

నేడు మొత్తం 8 గంటల పాటు విద్యార్థి మహాసభ జరిగింది...

భోజనశాల

భోజనశాలయొద్ద సందడి చెప్పవలసిగాదు. భోజనశాల...

ఉపాధ్యక్షుల హామీలు

ఉపాధ్యక్షుల హామీలు తప్పియోయివున్నది. ఉత్తర భాగం...

చిట్టిగారే, ఉత్తరభాగం ముగిసినది విశ్రాంతిగా...

ఉత్తరభాగములు

దక్షిణ భాగం (రాష్ట్రముల కాఫీల) పైరును ఉత్తర భాగం...

శ్రీరంగములు

అంతర్గతములలోని రీతి మార్చడంపై రైతులందరూ...

సభాకాలంలో కరవ ప్రముల విభజనము

సభాకాలంలో ప్రతినిధుల కరవ ప్రముల విభజనము...

పరమాలయములు

పరమాలయముల పరిశీలన చేయవలసిగాదు...

ఉత్సాహము

మహాసభలో వివిధ రాష్ట్రముల ప్రతినిధులు...

నోటీసు

ఇందుకు సంబంధించిన సమాఖ్య పేర్లను...

ప్రకటన

అంతర్గతములలో తెనాలి మ్యూనిసిపల్ మా...

తెనాలి మ్యూనిసిపల్ } పి. అంజనేయులు

చెన్నపురి బజారుధరలు

డిసెంబరు 31-వ తేదీ సోమవారము

(1) ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for grain.

(2) కుక్క ధాన్యములు

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for dog grain.

(3) నూనె వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for oil.

(4) చిల్లర వస్తువులు

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for small items.

(5) ఇసుకలు

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for sand.

(6) లోహములు

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for metals.

(7) రంగులు ఆలివరైను

Table with 4 columns: Item, Price, etc. for dyes.

Advertisement for 'Chaitanyam' with decorative border.

పగుళ్లకు తైలము

తైలము 1-కి రు. 0-6-0. వి. పి. తో 0-11-0...

కాకినాడ దేశీయ మహాసభ

విషయనిర్ధారణసంఘ మహాసభా సమావేశములు

సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య నిర్వచనతీర్మానము ఓడిపోవుట

దాసు-రాజగోపాలాచారి సమాధానతీర్మానము

విషయనిర్ధారణసంఘసభయందు చర్చ

కాంగ్రెసు విషయ
నిర్ధారణ సంఘము

(మా ప్రత్యేక ప్రతినిధి వర్తమానం)

కాకినాడ గాంధీనగరము, డిసెంబరు 10:—

9 1/2 గంటల అధ్యక్షుడు సభకు వచ్చిన సేతు మూడవ తోటయొక్క చాల తీర్మానములున్నవి. అనంతరము చర్చల తో కాలమును కృతచేయవలసి హెచ్చరించెను.

“సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లేకుండా భారతీయుల కెట్టి గౌరవమును గాన స్వరాజ్యము బలవంతముగాదు. సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింపవలెను” అను తీర్మానమును శ్రీనివాసశర్మగారు రుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానమును దాసుగారు మాత్రం వంగిరించిరి. వీరివలన కాంగ్రెసు క్రీడుకు భంగము కలుగదు. అసగా ప్రతిభు సంఘముండిన స్వరాజ్యము రాదనటయేగాని యిది శ్రీనివాస భావప్రకటనయే యగును గాని మరేదీయిన కాదని శ్రీనివాసశర్మగారు నుడిచిరి.

ఇది శ్రీమతులదొడ్డుని వందాచారిగారు నుడిచిరి. క్రీడు కంక్షను సంకేతముచేయవలెనని గాని దీనికి సంకేతముచేయవలెనని గాన యిది శ్రీమతులదొడ్డుని అధ్యక్షుడు నుడిచెను.

ఈ తీర్మానమును తిరస్కరించవలెనని విజయరావువారిగారు నుడిచిరి. “దోమియను హోమరులు”లో ఎక్కువ లాభమున్నది గాని “పెట్టియి యిండియే”లో లేవు ఇప్పుడు హోమరులను వంగిరించుచు. అవిచ్ఛిన్నమిట్లు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును ప్రకటింపగోరెదను.

జవహర్లాలుగారు సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యమును సమర్థించిరి. తీర్మానము ఏదోయినది గాని బహిరంగములో నుపపాదించుట అధ్యక్షుడు నుడిచినందున అట్లుకపాదించునని శ్రీనివాస శర్మగారు నుడిచిరి.

కాంగ్రెసు నికల ఏర్పాటు

ఈ తీర్మానమును సోపనీదేవిగారు రుపపాదించిరి. “అఖిల భారత కాంగ్రెసు సంఘము నేర్పడుచు చాలాభక్తరము గాన సీతభవారు దాని నామోదించుచున్నారు” అను తీర్మానము నామోదించి గోరెదను. ఆసంఘము వారు కాంగ్రెసు వారికి తరువు ననుసరించెదరు గాన నేగ్రీకముగా నామోదించి గోరెదనని తేదిగా రుపపాదించిరి.

దానిని ప్రకాశంగా రుపపాదించిరి.

వల్లభాయి కటేజీగారు ప్రతిపాదించుచు మాట్లాడిరి. (ప్రతిపాదించుచు రాష్ట్రీయ కులటీయ సంఘముల నేర్పరచవలెను. తరువాత అఖిలభారత సంఘము నేర్పరచవలెనని గాని యింతటిగా ఏర్పరచ గూడదని వల్లభాయిగారు నుడిచిరి. కాశీ కృష్ణరావుగారు గూడ ప్రతిపాదించుచు మాట్లాడిరి. కాంగ్రెసు కులటీయము వంగిరించినగాని మనము వానినామోదించ గూడదని కాశీకృష్ణరావుగారు నుడిచిరి.

నివిరుగార్లు తీర్మానము డిల్లీసభలో నామోదించబడెను. కాష్ట్రీయ కులటీయ సంఘ మిదివరకేయున్నది. ఆ భా. కులటీయ సంఘమునకాంగ్రెసు క్రీడువంగిరించిన వారు కొందరున్నారని గాన కొన్ని ఏర్పాటులు జరుగవలెనని గోపాల కృష్ణయ్యగారు నుడిచిరి.

అకాలీపు మన మెట్టి సహాయము చేయుచున్నామో అట్టిసహాయమేమనము చేయవచ్చును. వారు ప్రతిపాదించుచున్న ప్రభుత్వ మహా సహాయము చేయుట మానవచ్చును మనము కులటీయ బోర్డు నేర్పరచవలెనని, అధ్యక్షుడు నుడిచెను.

వీరప్ప జవహర్లాలుగారు మాట్లాడిరి. ఇది పోటీ సంఘముగాదు. కాంగ్రెసు పోటీల మూలమునకు. కులటీయ బోర్డు

కులటీయ వలననే ఎన్నుకొనబడును భారతకులటీయ బోర్డు భాగ కాంగ్రెసు సంఘమువారి అధికారమునకు లోబడి యుండునని జవహర్లాలుగారు నుడిచిరి.

జవహర్లాలు గారు పూనుకొనినపుడు సంపూర్ణ విశ్వాస ముంచవలెనని దేవదాసుగారు నుడిచిరి.

పండిత సంతానంగా రోక సవరణ నుపపాదించిరి.

ఈ ఆ. భా. కులటీయ సంఘమునకు మహాసభవారు స్వాగత మొసంగుచు దానిని శూన్య తీగ ఏర్పాటులను చేయుటకు అఖిలభారత కార్యసంఘమువారు కోరుతున్నారను కవరణము సంతానంగా రుపపాదించిరి.

అఖిలభారత కాంగ్రెసు కులటీయ సంఘముగా నుండిన తేను. దానిని పరిశీలించుట కాంగ్రెసు వారికి కాఖన ఏర్పడువలెను. జవహర్లాలు హామీ కరు కాంగ్రెసు కులటీయము నేర్పరచవలెనని గోపాలగారు నుడిచిరి.

జవహర్లాలు గారు తీర్మానము నుపపాదించిరి.

ఈ తీర్మాన మేగ్రీకముగా నామోదించబడెను.

కర నారాయణ చౌదావర్కర్లు గారి కృతికి సంతాపమును తెలుపుట అను తీర్మానము అధ్యక్షుడు రుపపాదించగా కొండ రసమృతిని తెలిపిరి.

నిర్మాణ విధానమును శిశువేర్పరచు మన ప్రస్తుత కర్తవ్యము అను తీర్మానమును రాజగోపాలాచారిగారు రుపపాదించిరి. కానవసరము కల్గుటకు అనుమతి కొనుగిన డిల్లీ తీర్మానమును మనము ఖండించుటయేమి లేదు. దానిని పీఠకులయొక్కేదు. నిర్మాణ విధానమును నిర్మికోధముగా నిర్మివాదముగా కొనసాగించుటకు నేనీ తీర్మానము నుపపాదించుచున్నాను. నే ప్రత్యేక పక్షమునకు చేరలేదు. నాపక్షమిప్పుడు విమింపండినది మాత్రమే నామోదము స్వతంత్రముగా ఓటునిచ్చెదను. నాతో నేకీభవించని వారు నాయకులు అభిమానముతో ఓటు నియ్యగూడదు. కాంతముగా పని జరుగగలదు గాన మీరు ఓటు నియ్యవలెను. బహిష్కరణ క్రయమును నిర్మాణ విధానమును మనము గోరెదము. బహిష్కరణ క్రయము ననుసరించుటకు కవరాళము గలదని తోచినపుడు నేను దానినిగూర్చి కట్టుదలతో వాదించెదను గాని యిప్పుడది అప్రస్తుతము. ఇప్పుడు మనకు నిర్మాణవిధానముగాన బహిష్కరణ క్రయమును కాంగ్రెసువారిపట్టికి రద్దుకరణలేదని మనము చెప్పినచో ఎవరు నాక్షేపించుటకు ఏములుగలదు? నేనీ తీర్మానము నుపపాదించు చున్నాను. ఈ తీర్మానమునన్ని మహాసభలలో నేల నుపపాదించవలసి వచ్చినదని యిది చాలము అభ్యుతము. మనము నిద్రపడు కి మహాసభలలో నామోదించబడిన దౌర్జన్యవిరోధ ఆసహాయాద్యు తీర్మానమును మరలపీఠకులకు చున్నాము. డిల్లీలో నామోదించబడిన అనుమతి తీర్మానము గూడ అసహాయాద్యు తీర్మానమే యగును. డిల్లీలో గూడ అసహాయనిర్ధాంకిత పీఠకులయ్యెదను గాని నాత్రాటికముగ నొక ప్రచారము మూత్రమే నిలువబడును. గాంధీమహాత్ముడు ప్రకటింపిన పద్ధతియే అచరణయందున్నది. ముందు ఎన్నికలను గూర్చి గూడ కానవసభ బహిష్కరణమును నిలువవలెనని మిమ్ములను కోరుటలేదు. అది నిశ్చయము. కలకత్తా, నాగపూర్, అహమదాబాదు, గయా సమావేశములలో బహిష్కరణ నిర్ధారణమున నెట్టి సంకల్పములేదు. ఇప్పుడు మరల కెట్టి సంకల్పమున లేదని మనము ప్రకటింపుచున్నాము. గాన నిది నిస్సంకల్పముగను. అసహాయాద్యులముతో సంబంధములేని నిర్మాణ విధానములేదు. బహిష్కరణ క్రయము ప్రచారమును మానవలసిన నిమిత్తవలెనది. అని రాజగోపాలాచారిగారు రాష్ట్రీయమును బలపరచిరి. దాసుగారి తీర్మానము ననుసరించెద. ఇంతదో నాసమావేశము దాసుగారి రుపపాదించెదనని బహిష్కరణ పక్షమునా కడుగవచ్చును. రాజగోపాలాచారిగారు రుపపాదించిరి. తీర్మానము ను దాసుగారి యిటు ల నుపపాదించిరి నిర్మాణ విధానము

వారముగ వచ్చును. కాంగ్రెసు విధానము మారలేదని దాసుగారు నుడిచిరి. తెలుగుదారు గాననే వారు నుడిచిరి సనువదింపుచున్నారని రాజగోపాలాచారిగారు నుడిచిరి. ఈ కంక్షకర్తవ్యము పని జరుగవలెను. అందులకు మనకుందరమును సహాయము చేయవలెను. మనము పోరిత మొనరించినచో పని జరుగదు గాన కాంతముగ నీ సమాధాన తీర్మానము నామోదించుట వలన పని జరుగును. పోరితము జరుపవలెనని ఎన్నడైతే జరుపవచ్చును. పోరితము జరుపుట హానియైనచో నిపుడు పోరితమును జరుపుట వలన అసర్థము కలుగునని రాజగోపాలాచారిగారు నుడిచిరి.

వల్లభాయి కటేజీగారి తీర్మానము ననుసరించి, మహాసభలోని యీ విషయమున సర్వధికముగ సమాధము జరిగినది. నేటికి నాకు కాంగ్రెసు మహాసభలో మహాత్ముల కలిగినది. డిల్లీ తీర్మానము నిపుడు రద్దు చేయబడుచు కాంగ్రెసు ప్రతిపక్ష భంగకరము. నేను నారాష్ట్రమున నిర్మాణ విధానమునుగూర్చి పనిచేయుచున్నాను. అది చాల కష్టము. అందుకు త్యాగమును అభిమానమును అవసరము. ప్రభుత్వ ప్రతిపక్షమును బహిష్కరించిన వదియరుగుగా జరుగును గాని ఇప్పుడు చాలమంది కాంగ్రెసువారు ఓట్ల నిచ్చిరి. చాలమంది కానవ సభలకు కల్గిరి. కేంద్రీయలో జరిగిపోయినది. ఇప్పుడే నేమి కర్తవ్యము. కానవ సభలవలన లాభముకలుగదని అసభలకు కల్గినవారే చెప్పిరి. వానివలన లాభము కలుగదని కాంగ్రెసువారు చెప్పిరి. గాన మీరు నిర్మాణ విధానమును సాగించుటలో నాకు తోడ్పడుదని నేను ప్రజలతో చెప్పి గోరెదను. అందులకీ తీర్మానము చాలును. కానవ సభలవలన మరల తీర్మానమునపుడు రద్దుచేయవలసినది వివాదము నెగుగును. ప్రజలు హస్తాంతర గాన నేనీ తీర్మానము ననుసరించెదనని కటేజీగారు నుడిచిరి.

కావలిగారి తీర్మానము ననుసరించి, రాజగోపాలాచారిగారి కమర్షియనుకు సమ్మతించినందులకు చాలసంతసించెదనని కావలిగారు నుడిచిరి.

అమృతసరులో మహాత్ముడు కానవసభలలో మహాయము చేయగోరెను. దాసుగారు నిరాకరించిరి. అట్టి మహాత్ముడెవరయినాదాయెయ్యెను. దాసుపక్షమువారు కానవసభా ప్రవేశమును కోరి అని అధ్యక్షుడు నుడిచి అవిషయమున కలకత్తా అహమదాబాదు తీర్మానములను చదివిరి. తేలేమున కాంతముగా పనిజరుగుటకీ తీర్మానము నామోదించవలెనని అధ్యక్షుడు నుడిచెను. (కొంత కురకీ చర్చనిలువబడెను. కృతముందర చక్రకాశాలాచారిచింతి సవరణ నుపపాదించెద మరల.)

(వీరప్ప కాంగ్రెసు నిబంధనలలో కొన్ని సవరణలు చేయవలెను.) మధ్యాహ్నము 1 1/2 గంటలకు విషయ నిర్ణయసభ విరమించబడెను.

నేడు మధ్యాహ్నము మూడు గంటలకు మహాసభ జరుగును. అది నుగిసిన పిమ్మట మరెయ్యో గంటలకు మరల విషయ నిర్ణయసభ ప్రారంభమై రాత్రింబంధమును జరుగును. విషయము లన్నియును నేడు పరిష్కరించవలెనని అధ్యక్షుడు నుడిచెను

(అసోసియేటుడు స్పెషల్ సర్జెను)

కాంగ్రెసు విషయ నిర్ధారణసంఘము నేడు ముగియవలెనని సమావేశమై కాంగ్రెసునందు చర్చిత కలసిన కార్యక్రమమును విచారించెను.

స్వరాజ్యపక్షనిర్వచనము

శ్రీనివాసయ్యగారు మరల స్వరాజ్యపక్ష నిర్వచన విషయమునుబట్టి స్వరాజ్య సంపాదనము సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము లేనచే సాధ్యముగాదన తీర్మానము నుపపాదించిరి. ఈ తీర్మానము కాంగ్రెసు క్రీడును మార్చుటకు కార్యచరణకు తోడ్పడునని ఆయన చెప్పెను.

మహాత్ముడేగారు స్వాతంత్ర్యము (దిల్లీసమావేశము) నందు సాధ్యము గాగలదనియు, బాష్టిసార్వభౌమనికన్న కేసదా జేకేనుడు ఎక్కువ స్వతంత్రుడనియు చెప్పెను స్వాతంత్ర్యముకన్న స్వరాజ్య మెక్కువ దని దాసుగారు చెప్పిన భావముతో ఆయన యోకిభవించెను.

విజయరావువారిగారు ఇంకను కొంత కాలమును దిల్లీస సంరక్షణము అవసరమని నూచించి, అధినికేసార్వభౌమియ ననుభవించు కేసదా యునైటెడ్ స్టేట్సును వారాహాదని పంపగల్గినది సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము ననుభవించుచుండుట కల్గినది యని చెప్పిరి.

జవహర్లాలు నెహ్రూగారు తమకు కాంగ్రెసు క్రీడును మార్చు తేయ నిష్ఠులైనచో మహా స్వాతంత్ర్యము మాట వచ్చు యొక నేమాటయే కలవెట్లవలసిన వారిని కోరెను.

అంతట ఆ తీర్మానము ప్రోసిరేయ బడెను.

200 ప్రా. సమ్యక్ ఈ పథక రాదలంచెయ్యవచ్చును
ప్రక, ప్రా. సమ్యక్ స్వరాజ్యవాదులు పండిత హర్షరసాధిని
గారు ఏర్పాటులు చేయవచ్చును

ఆంధ్ర పత్రిక

1923-వ సం. డిసెంబరు నెల 31-వ తేది

సోమవారము

సంఘ నిర్మాణము

కాకినాడలో జరిగిన హైందవజాతీయ సంఘ సంస్కరణ సమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, సర్ టి. సదాశివయ్యగారు అప్పటిలో వన్యాయము గావించిని చెప్పగలను. ఇంతవరకును సంఘసంస్కరణసభకు అధ్యక్షత వహించువారు సామాన్యముగ బ్రాహ్మసామాజికులుగ గాని, సంఘసంస్కరణమే ప్రధానకార్యముగ బెట్టుకొని పాలుబడుచున్నవారుగ గాని యందును వచ్చిరి. ఈ మారు, వేదశాస్త్రములను ప్రమాణముగ పాటించుచు, మతవిషయములందెక్కుడత్రద్ధ వహించుచు, వేదమునందు ప్రాచీనపద్ధతులను వదలని సదాశివయ్యగారు కధ్యక్షత వహించుటచే, సంఘ సంస్కరణసభకు క్రొత్తసౌభాగ్యము చేకూరినది. సదాశివయ్యగారి యభిప్రాయములతో నేతీభవింపవచ్చును, ఏకీభవింపకపోవచ్చును. కాని వారి విమర్శకట హృదయమున, శ్రీకృష్ణభక్తియు, నిరంతరసేవాభిప్రాయము, ఆశంకరహిత మగు జీవితమును, సత్యమునందాదరణయు, ఎల్లర క్షణంబున పాత్రములనుటకు సందియములేదు. తాము సత్యమని నమ్మిన విషయముల నాచరణలో బెట్టుటకు, సదాశివయ్యగారు వెనుకరు. వీరు సంఘసంస్కరణము గూర్చి తెలిపిన విషయములను పూర్వార్థాచారపరాయణులుగూడ, శ్రద్ధతో పరిశీలించుట సంభావ్యము. అన్నిసంఘముల ప్రతినిధులును గూడడి సభలో, ప్రత్యేకసంఘమునకు సంబంధించిన సంస్కరణములనుగూర్చి నిర్ణయించుట సుకరము గాదు. అది యసంభవమని గూడ చెప్పవచ్చును.

హిందూదేశమునందు, మతమునకును సంఘ విషయములకును అవినాభావసంబంధము గలదు. హిందూ సంఘసంస్కరణవిషయములను నిర్ణయించుటకు మహమ్మదీయులుగాని క్రైస్తవులుగాని అర్హులు గాజాలరు. ఇటులే ఇతరమతస్థులకు సంబంధించిన సాంఘిక నియమములను నిర్ణయించుట, హిందువులకు దుస్థము. సదాశివయ్యగారు దెలిపినట్లు, హైందవజాతీయసంఘ సంస్కరణసభాసామాజికులు హిందూసంఘసంస్కరణసభ యని మార్పుట యుక్తముగ నుండగలదు. ఏసంఘమువారాసంఘమును సంస్కరించుట సాధ్యమగును. సంఘసంస్కరణకల్పమునకును అర్థమిప్పుడు లేదు. ప్రాచీననియమముల కలుత్యమంతరించినది. "కీలా వంచసహస్రాణి జాయంతే వర్ణసంకరః" అను భావిసూచన గాడించినవారి కధ్యక్షితివ్యవస్థి గలదనుట నిశ్చయము. ఏలయన, సాంఘికనియమము లేవియునును కాలగర్భచు నందజ్యోతికకరివృత్తి, క్రొత్తకణితులుదయించుకొనిదియు, క్రొత్తమార్పులు వానియంతలయవియే జనించును. సంఘముకొంకై నియమములు పుట్టుచు గాని, నియమములకొరకు సంఘములు జనింపవు. కృష్టి విషయములకు దగనరీతిని, సాంఘికనిబంధలుగూడ మార్పు జరుగుచుండును. ఇది సహజ నిజముగా. ఇట్టివిరళామము కొందరికు రుచింప

వచ్చును, రుచింపక పోవచ్చును. కాని, కంటి కగు వదుమార్పుల గాంచియు, తెలియనటుల నభినయించిన నేమి ప్రయోజనము?

వర్ణసంకర మారంభమై చాలకాలమయినది. ఇప్పటి కది పూర్తియైనదనియే చెప్పవచ్చును. దృష్టిదోష మంతరించినది. ఇందుకు కాఫీహాటల్లే లిదర్శనము. ఇట్టి దృశ్యము, ఆకర్షణ మందురా? అందుకుమారుగ నిత్యకృత్యమయినది. వట్టణములలోగాక పల్లెటూళ్లలోగూడ నీ యలవాటులు విరివిగ వ్యాపించినవి. రైల్వేయందేమి, పెద్దనమావేశములందేమి, స్వర్ణదోష మంతరించినది. సదాశివయ్యగారు సూచించినట్లు, వివిధవర్ణముల నడవడులుతారుమారయినవి. బ్రాహ్మణులు సేవకావృత్తి నభ్యసించుచున్నారు. వాణిజ్యము నల్లుచున్నారు. తనస్వాధ్యాయనిరతులను ప్రేమదీపి లెక్కింపవచ్చును. వేదశాస్త్రముల నెరుగకుండుటయగాక, మార్తృభాషలో నుత్తరప్రత్యుత్తరముల జరుపజాలనివారును, ఆంగ్లభాషలోగాని ముచ్చటిపలేనివారును, బ్రాహ్మణులలో కలుపుదుగలరు. సంస్కృత కదముల నుపయోగించిన అర్థము గానివారు గలరు. ముమ్మారు సంధ్యవార్చువారుగాని, ఒకరికొలుపు జేయనివారుగాని, సోదామొదలగు పానీయముల ద్రావనివారుగాని, బ్రాహ్మణులలో వరుదని చెప్పుట కెట్టి సందియములేదు. చాలమందికి స్వమతమున నేమియో తెలియదు. ఇతరమతసిద్ధాంతములుగాకున్న, తామేశాఖయందు జన్మించిరో ఆశాఖయొక్క ముఖ్యమాత్రముల నయినను నెరుగనివారు పెక్కుమంది గలరు.

కూర్చు లనబడువారిలో పెక్కుమంది సంస్కృత మభ్యసించుచున్నారు. సన్యాసాశ్రమము స్వీకరించి, మతగురువులుగ వెడలుచున్నారు. అదృశ్యతవిజ్ఞానము బడసినవారు వీరిలోగలరు. వర్ణమనునది ఆకారమున కున్నను, ఆశ్రమధర్మము లేమూలను గానరావు. బ్రహ్మచర్యవ్రతము నవలంబించి, తత్సంబంధముగ విధులనుసరించువారుగానరాదు. గాన్తాస్థ్య, వానప్రస్థ, సన్యాసాశ్రమ విధులను శాస్త్రరీత్యా ఆచరించి చరితార్థులగువారిక్కాలమున గనుపించుటలేదు. సంసారతాపత్రయములందు ఆ మరణాంతము మునిగి కొట్టుకొనుచుండుట, సర్వసామాన్యము. ఈ విషయమున పూర్వార్థాచారప్రియులు గాని, సంఘసంస్కరణ గాని ఒక్కటే స్థితియందన్నారు. మాటలలో ఏమబోధులతో పోరాడుచున్నను, క్రియలలో విశేషతారతమ్యము గనుపించును. జాతిభేదము నేర్పరుచుట న్యాయమై యుండేనా కాదా యని చర్చించుట వలన విశేషప్రయోజనములేదు. ప్రాచీనవర్ణ విభాగమును ఇప్పటి పరిస్థితుల ననుసరించి నిరసించుట, అసంబద్ధము. వర్ణాశ్రమధర్మము, హిందువులజీవితమును వెనుక చక్కనిమార్గముల నడిపెననుటకు సందియములేదు. నేడు పాశ్చాత్యప్రపంచమును సంక్షోభ పెట్టుచున్నతరగతుల వ్యత్యాసముగాని, భవికులనిరంకుశత్యముగాని, హిందూదేశమును కలవర పెట్టకుండుటకు, హిందువుల ప్రాచీనసాంప్రదాయముల సౌష్ఠవమే కారణ మని చెప్పవచ్చును.

కానిపాశ్చాత్యసంఘర్షణముమూలమున, వర్ణాశ్రమధర్మము మూలచ్ఛేద మయ్యెను. వెనుకటి దండయాత్రలవలనను, వెనుకటి అసహనములవలనను ఎన్నడును ఇంతటిదెబ్బ ఆర్యనాగరికమునకు దగలలేదు. ఇది కానరానిదెబ్బ. మూలాధారముల వెకలించుదెబ్బ. వర్ణ భేదములపటుత్వమిప్పుడుదప్పిపోయినను, ఒకరికొకరిమధ్యపోరాటములను పెంచుటకు మాత్రమీదెబ్బతోడ్పడుచున్నది. బ్రాహ్మణులను ధర్మమును నెరవేర్చక అబ్రాహ్మణ్యవృత్తుల కేయ

చున్నను, ఉభయజాతులకునుతీరనిసంఘర్షణము జరుగుట, అజ్ఞానఫలితముగాదా? జీవకళ పోయినను, వర్ణముల ఆకారములు మాత్రము నిలిదియున్నవి. వీనికొరకు లెక్కలేని పోరాటములు ప్రబలుచున్నవి. నిజ మాలోదించిన, బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతరసమస్య ఆత్మ వంచన గాక మరియొకటి యగునా? ఇట్టి వివాదములలో తమక క్షిణి భారబోయుచున్నవారిని జూచిన జాలియగును. వీరిని గాంచి అధికారవర్ణము లోలోన నవ్వుకొనక మానదు. వర్ణములు సంఘసౌష్ఠవముకొర కేర్పడెను. చతుర్వర్ణ విభాగమునకన్న సహజ మగు విభాగ ముండజాలదు. ఈ విభాగము నిరంకుశత్యముక్రింద కఠినమింపకుండ, ఆశ్రమధర్మము లేర్పడెను. ముక్తియే పరమావధిగ బెట్టబడుటచే, వర్ణ ధర్మములే పరమావధి గావనియు తురీయావస్థ సిద్ధి చునప్పటికి ఇవి యన్నియు త్యాజ్యము లగుననియు, శిఖాయజ్ఞోపవీతాదిబాధములు ఆత్మాభివృద్ధి సరికట్ట వనియు, పరిస్పృటమగు చుండెను.

వర్ణములు హెచ్చుతగ్గని నిరూపించుటచేతను, తా మగ్రజన్మలమని బ్రాహ్మణులు గర్వపడి ఇతర జాతులను చులకనగ జూచుటచేతను, మోక్షలక్ష్యము నెక్కువను జూపుచుండడి ఆశ్రమధర్మము లడుగంటుటచేతను, తారతమ్యములు, హెచ్చుతగ్గులే సంఘదృష్టిలో ముఖ్యములై పరిణమించెను. బ్రాహ్మణులు తమ విధులను నెరవేర్చుచు, ఇతర జాతులను నడిపినను, కొంతవడి లాభ ముండెడిది. తమ విధ్యుక్తధర్మమును మరచి ఇతర వృత్తులలో బ్రవేశించుటచే, వీరిపై నితరులకు గౌరవ మునలే దప్పిపోయెను. ఈ విభేదమును కనిపెట్టి కలహప్రియులు వీరిలో వీరికి సంతకలహములను మరింతగ బెంప సాగిరి. ఇట్టి స్థితిలో వెనుకటి సంఘసంస్కరణల వలె నిక్కువను సంఘమునందలిలోపముల నెంచుచు, వానిని సంస్కరింపవలె నని దెలిపినమాత్రమున ప్రయోజనముండదు. సంఘము తనక క్షి నసలే కోల్పోవుచుండ, మాసికల నతికించిన నేమి ప్రయోజనము? ఇప్పుడు జరుగవలసినపని సంఘనిర్మాణము. దీనినే పునర్నిర్మాణ మని పేరిడిన పేరిడవచ్చును. ఇందుకు గడంగుటకు ముందుగ, ప్రాచీనసంఘనిబంధనలు దాదాపువిచ్ఛిన్నమయినవని గ్రహించుట మేలు. ఇందుకెవరు బాధ్యులని విత్కరింప నవసరిములేదు. ఏనియమము లయినను కాలము గడచినకొలదియు సడలిపోక మానవు.

దివ్యదృష్టి గల మహర్షులచే నిరూపితబడిన నిబంధనలు గావుననే, యంతికాలమయినను నిలువ గలిగినవి. తక్కుంగలవారు నిరూపించినయెడల, ఏ స్వల్పకాలములోనే ముంతరించియుండెడివి. ఇప్పుడు సంఘనిర్మాణమునకై పాలుబడు నెడల, ప్రాచీన మహర్షుల నవమానించుట యని తలంచుటకన్న బారబాటు వేరొకటుండబోదు. మహర్షులమార్గము ననుసరించి, సంఘము తన విధానుక కృత్యమును నిర్వహించునేని, వారిపై నిజభక్తి జూపిన దగును. సంఘ మీ భారమును నిర్వహింపదేని, మరియొకరీ భారమును పూనబోరు. ఒక్క-సంఘసంస్కరణలే యీ భారమునంతను వహింపజాలరు. అన్ని శాఖలవారును ఇందుకై బూనుకొనినగాని, యిక్కార్యము నెరవేరదు. సంఘనిర్మాణమునకు బూనుకొనువారిందగును ప్రస్తుతపరిస్థితులను జాగ్రగ పరిశీలించవలెను. ప్రాచీనాదర్శములకును సాంప్రదాయములకును భంగముగలుగుకుండ, సంఘమును పునిర్నిర్మించుటకెటుల సాధ్యమదనో లెప్పగ యోచించవలయును. ప్రాచీన వర్ణ విభాగము, కేవల భౌతిక సౌఖ్యమునకును, విషయవాంఛలను పెంచుటకును ఏర్పడక, మోక్షమార్గము జూపుటకు సాధనభూతమై యుండెను. విష

గనుమ.

అలాంటి గాఢ, లోకకళ్యాణమున క్రైస్తవమతము, సమదర్శనమై మెలగుచున్నంతవరకు, బ్రాహ్మణులు వారియంతట వారే పూజనీయులయిరి. అగ్రస్థానము వహించిరి. అట్టి చారమార్గికశాఖయొక్కటి యుండటం, సంఘమున కిష్టపడెరమని ఎల్లరును భావించుచుండిరి. క్రైస్తవమతము శాస్త్రప్రతాపములను ధర్మరక్షణకై వినియోగించుచుండిరి. అంతియగాని, పశుబలముగాంచి గర్వంపడుచుండిరి. ఆధ్యాత్మికచింతకు, వ్యవహారచింతను దూరము చేయుచుండిరి. వైశ్యులును, శూద్రులును, తమతమధర్మములను నిర్వహించుచు, ధర్మారాధనకు తోడ్పడుచుండిరి. ధర్మమపుడు నాల్గవ శతాబ్దమునకు చెందినది. వింత పరిణామము? ధనమును శాస్త్రమును రాజ్యాధికారములును, ఇప్పటివలె సుకృతశాఖలో కేంద్రీకృతమై యుండలేదు. ఇతిమిష్యు మెక్కడో జేరిపోవుటవలననే, పాశ్చాత్యసంఘములు ప్రజాశీతన కుపయోగించుచున్నవి. ఇందుకు ఫలితముగ బాల్కువిషము ప్రవేశించి, యూరపునంతిను సంతోషపెట్టుచున్నది. ప్రాచీనహిందూసంఘమునందటలుగక, ధర్మవిభాగము చక్కగ నిరూపించబడెను. ఇక్కడది యెదుగుచున్నది. పునర్నిర్మాణమునకు గడంగవారు, హిందూసంఘమునకు భౌతికలక్ష్యమునే ప్రధానముగ జెట్టక, ఆముష్మికాధారములను నెలకొల్పుట క్రేయ సక్రమము. ఆకారణముచేతనే ప్రాచీన సాంప్రదాయములను గుర్తించుటగూడ ముఖ్యము. ధర్మశాస్త్రము సమయ మరుదొందినది. ప్రాచీన విజ్ఞానధనులు, నవనాగరికులు, సంఘసంస్కర్తలు, యోగులు, యతీశ్వరులు, మతాధికారులు, మొదలగువా రెందరో గలసి యోచించిన గాని, ఇక్కార్యము సఫలము గాజాలదు. ఈ సందర్భమునందు ఒకరి సుకరు నిందించిగాని, దూషించి గని ప్రయోజనములేదు. సంఘము తన విప్లవకర్త ధర్మమును మఱచునెకల, నిమ్నజాతు లనబడువారి మూలమున విశేషోపద్రవ మీదేశమున తలస్థింపక మానదు. అదృష్టవశమున గాంధీమహాత్ముడవలెరించి, అహింస యను దివ్యజ్యోతిని హిందూదేశమున కొనగొన్నాడు. అందుచే ఎట్టి సాంఘికవిప్లవములు గలిగినను, దౌర్జన్యమున కవకాశముండదని నమ్మవచ్చును. అవకాశములన్నియు చేజారకముందే, హిందూసంఘము స్వీయోద్ధరణకై ప్రయత్నించి, మరల తన సందేశమును లోకమునందు వ్యాపింపజేయుగాక! గాంధీమహాత్ముని యవతరణము, హిందూసంఘమున స్వయంవ్యక్తిత్వమును బురికొల్పెను. పవిత్రక్షేత్రము గుకాశీనగరమునందు నున్నపసిద్ధపండితులు పనిజేసికొని ధర్మనిర్ణయమునకై గూడియుండుటయే, ఇందుకు ప్రబలనిదర్శనము. హైందవ పునర్నిర్మాణమునందు, మత, సాంఘిక, రాజకీయ, పారిశ్రామికాదిశాఖ లన్నియు చక్కబడవలెను. ఒక్కశాఖపైననే దృష్టిని నిలిపి, తదితరశాఖలగూర్చి ఉపేక్షవహించుట నష్టదాయకము. ఆకారణముచే, కాకినాడయందు వివిధసభలీ తరుణమున జరుగుట, భావిపరిణామమున కనుకూలము. సంఘనిర్మాణముపట్ల, ప్రస్తుతపరిస్థితులారకు పురికొల్పుచున్నవి.

విద్యార్థిమహాసభ

విద్యార్థిమహాసభ దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారి యధ్యక్షతక్రింద గూడినది. దాసుగారి యుపన్యాసము, విద్యార్థుల ధర్మమును దెలుపుచున్నది. విద్యాలయబహిష్కారధర్మము విద్యార్థులపై గలదని, దాసుగారిపుడును నమ్ముచున్నారు. విద్యార్థులనేకులు విద్యాలయములను వదలివచ్చుటకు, చిత్తరంజనదాసుగారు సలహానిచ్చిరి. దేశమెన్నడును మఱవజాలదు. విద్యాలయబహిష్కార మిప్పుడు చురుకుగ జరుగకున్నను, బహిష్కారధర్మ మంతరింపలేదు. దీనిని కొనసాగింపదలచిన, జాతీయవిద్యాలయములను నెలకొల్పుట లాభకరము. నిర్మాణకార్యమునందు, జాతీయవిద్య అర్హస్థానము క్రమించుచున్నది. పరాధీనభావము పోగొట్టుటకును, విజాతీయవిద్యవలన గలిగెడి నష్టములను నివారించుటకును, జాతీయవిద్య పరమహింసక్రియ. దీనిని గూర్చి అత్యంత శ్రద్ధ వహించుటకు తరుణ మహాసన్నమయినది. ఆంధ్రదేశము జాతీయవిద్యపట్ల చాలకాలమునుండియు అభిమానము వహించియుండెను. జాతీయవిద్య భుక్తియుముక్తియు నిచ్చునని, ఆంధ్రదేశము కొంతవడి గ్రహించెను. కాని ఇంకను జరుగవలసిన కృషి చాల గలదు. విద్యాలయములను బహిష్కరించిన విద్యార్థులు దేశమున కమూల్యమగుసేవ నొనర్చియున్నారు. అట్టివారిలో, ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులగు కళా వెంకటరావుగారికరు. వీరి యుపన్యాసమును శ్రేణిదినము బ్రచురించెదము. వీరు తమజీవితము నికముందును దేశసేవయందు గడపుటకు నిశ్చయించిరి. వీరినొసిన హితమును విద్యార్థులేగాక పెద్దలు సయితము ఆచరణలోనికి దెచ్చిన, అత్యంతలాభ ముండును. ఏదేశమునందయినను కోమలహృదయు లగు యువకులు చూపెడి అపూర్వోత్సాహము, పెద్దలకు ధైర్యమును బ్రసాదించి, స్వాతంత్ర్యసిద్ధికి తోడ్పడునని, ప్రపంచచారిత్రము విశదపరుచుచున్నది.

హిందువుల మహమ్మదీయుల ఒడంబడిక

కాంగ్రెసు ఉపసంఘమువారు తయారుజేసిన, హిందువుల మహమ్మదీయుల ఒడంబడికను గూర్చి, దేశము తనయభిప్రాయమును దెలుపుట కవకాశము లేకపోయెను. అందుచే ప్రజాభిప్రాయమును కనుగొని, అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారికి దెలియజేయవలెనని కాకినాడ కాంగ్రెసుసభవారు తీర్మానించు టెంతయు సమంజసముగ నున్నది. జెంగాలు స్వరాజ్య పక్షమువారు తయారుజేసిన యొడంబడిక, అక్షేపణార్హముగ నుండుటచే, దానిని విచారింపకుండుటకు కాంగ్రెసు తలపెట్టియుండుట, సహజమే. అయినను మహమ్మదాలీగారు సూచించినటుల, కేవలము ఒడంబడికలవలన, విశేషప్రయోజనముండజాలదు. హిందువులును మహమ్మదీయులును నిరంతరముదేశసేవయందు నిమగ్నులై స్వార్థచింతను వదలి నిజసోదరభావము జూపునపుడే, జాత్రైక్యము స్థిరపడును. ప్రజలలో కార్యదీక్షను పురికొల్పుటకే, నాయకులు కృషిసలుపవలెను. ఇందుకు మారుగ వారిదృష్టిని స్వాధీనప్రయోజనముల వంకకు ద్రిప్పుచో, గాంధీమహాత్ముడును అలీసోదరులును గావించిన అఖండప్రయత్నములు బూడిదలో బోసినపన్నీగువలె పరిణమింపగలవు. అట్టి ప్రమాదమునకు దేశము లోనుగాకుండుగాక!

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్యము

సంపూర్ణ స్వాతంత్ర్య తీర్మానము, విషయ నిర్ణయసభలో నోడిపోయినను, కాంగ్రెసుసభలో మరల ప్రవేశపెట్టబడెను. స్వరాజ్య మనుపదమును నిర్వచించుటగాని, దానికి వేరుపదములను జతజేయుటగాని వ్యర్థప్రయత్న మని తెలిపియుంటిమి. కాంగ్రెసు సభవారి తీర్మానమును నిరాకరించి, క్రిడును మారుకుండుటలో వివేకము జూపిరి. క్రిడును మార్చినంతవలన, స్వాతంత్ర్యము త్వరలో సిద్ధించునని చుట వట్టి భ్రమ. కార్యదీక్షవలననే, స్వరాజ్యము

త్వరితముగ లభించు నని గ్రహించుట యత్యావశ్యకము.

జమయతు ఉల్ డేమానభ

కిలాఫాత్ సమస్య పరిష్కార మగుటకును, మహమ్మదీయుల కోర్కెలు నెరవేరుటకును, హిందూదేశమునకు స్వరాజ్యము త్వరలో సిద్ధించుట లాభకరమని, పైసభ కధ్యక్షుత వహించిన మాటానా సయ్యదు హుస్సేను అహమ్మదు గారు మిగుల నుత్సాహముమీద హెచ్చరించిరి. వీరి హితమును గమనించిన, స్వరాజ్యము కొరకు పాటుబడుట హిందువులకన్నను గూడ మహమ్మదీయుల కెక్కుడవసర మని తేటపడుచున్నది. వీరిహితము నెఱవేటుగాక!

సానికవార్తలు

వారావరణనివేదిక ప్రకటింపబడెను:— 1924 జనవరి 1వ తేదీ నుండి 1924 మార్చి 31వ తేదీ వరకు వారావరణనివేదిక ప్రకటింపబడెను. దీనికి వివరము 1వ తేదీన ప్రకటింపబడెను.

సుగుణ విలాస సభ:— సుగుణ విలాస సభాసభ్యులు వి. వేంకటాచల ఆశ్రయ గారు వ్రాసిన "నందవార్" ను 1-1-1924 మంగళవారము సాయంత్రము 5-30 గంటలకు విక్టోరియా పబ్లిక్ మందిరమున కిమకళామతో ప్రదర్శించుట

షిల్లాంగు వార్త

షిల్లాంగు, డిసెం 28:— తిరిగి తెలియజేయునరకు ప్రజా ఉత్సాహులను పరిపాలించుటకు ఆంగ్లబుల్ రాయబహుదూర్ క్రమాద చంద్రత్రగారిని తిరిగి మంత్రిగా నియమించిరి. (ఆ. వె)

ఇండియన్ బారుకమిటీ ఉపసంఘము

రంగూను, డిసెం 28:— ఇండియన్ బారుకమిటీ ఉపసంఘమువారు జనవరి 4 మొదలు 7 తారీఖులలో రంగూనులో సభ జేయుదురు. (ఆ. వె)

అఖిలభారతమహమ్మదీయవిద్యామహాసభ

అలిఫుర్, డిసెంబరు 28:— అఖిల భారత మహమ్మదీయ విద్యామహాసభా సమావేశము నేడునూడ జరుగును. అబ్దుల్లా యూసుఫాలి వి. సి. యస్, గారు అధ్యక్షుత వహించిరి. వారు వ్యాయామవిద్యనుగురించి మాట్లాడి దానిసామాఖ్యతను విశదీకరించి చెప్పిరి.

అలిఫుర్ యింటకుమారిదేవుల కళాశాల ప్రధానోపాధ్యాయుడు మేజరు డాన్ గారు భూగోళశాస్త్రముమీద, శాకయజ్ఞశాస్త్రము విచ్చిరి. అది వైస్రొక పరిస్థితులను కంచిపెట్టుకాస్త్రమని చెప్పిరి. దేశము యొక్క విధిని నిర్మించుటలో అది చాలవని చెప్పుచు చెప్పిరి. వైస్రొక పరిస్థితుల మూలముననే హిందూదేశము పూర్వాశాకరణముగా నున్నది చెప్పిరి.

లాహోరు ప్రెసిడెంట్ కాలేజి సోదరి

శ్రీశాస్త్రమును బోధించుటలో చింతించుచు మాట్లాడిరి. వారికిరువారితో పాటుగా, టాలీబుద్దీన్ గారు, అది చదివినవారి యు చెప్పిరి.

38 వ దేశీయమహాసభ

మహాసభా సమావేశము

కాకినాడ, గాంధీగఠన, డిసెంబరు 30:— కాంగ్రెసు మహాసభ మరల నేడు మధ్యాహ్నము 3 గంటలకు సమావేశమయినది. సభాకాలము చాలవరకు 'స్వరాజ్య' కడమను 'సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యము' అని నిర్వచించబడినది. తేలికపాటిగా చర్చతో గడచిపోయినది.

శ్రీ శ్రీ సర్ నారాయణ చంద్రావర్మగారు

అధ్యక్షుని ఉపపాదములపై, ఎదివిన కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడు పదవిని వదిలివేసి కర్ణాటక రాష్ట్రము చంద్రావర్మగారి పరిపాలనకు సహకారమును తెలుపుచు తీర్మానము కాంగ్రెసు సభవారిచే అమోదించబడినది. మనము దేశమును చంద్రావర్మగారిని గురించి చెప్పుచు ఆయన గొప్ప సంఘసంస్కర్త యనియు మరలమయములను చాల ఉచితార్థి ప్రాయముగా గలవాడనియు నిర్ణయించిరి.

అఖిలభారత విద్యార్థిభటుర్యము

అఖిలభారత విద్యార్థిభటుర్యము కాంగ్రెసు అధికార పరీక్షకుందే అంతరించుటనుమాత్రము చేతగ నుండవలెనని కాంగ్రెసు గుర్తింపవలెనని కోరుచు పండిత జగదీశ్వరరావుగారి సహకారమును పొందిరి. అట్టివిద్యార్థులు లేని పోవుటవలన కాంగ్రెసువారులకు గరి మూడువర్షములనుండి నిరాశ యుద్ధయించెనని ఆయనచెప్పెను. విమత్యార్థిభటుర్యము నందు గానింపబడినది తీర్మానము ఇవలగు గానింపబడినది.

కాంగ్రెసు క్రిమినందు మార్పు

అంతట కాంగ్రెసు క్రిమినందు మార్పును గూర్చినవిషయము వచ్చెను. దానిని సంపూర్ణస్వాతంత్ర్యమునకు మార్పువలెనని తీర్మానమును రావప్రసాదమిత్రగారు (సం. కాన్పు) అంకిత పొందిరి. మాలానా అను పోరాణిగారు బలపరిచిరి. తమార్పు గావలెనని బలపరిచివారిలో గొరింకర మిత్రగారియొద్ద గలరు. ప్రతిసంవత్సరమును జేయువారులే, నిన్నుగాక మొత్తము విమత్యార్థిభటుర్యమునకు వేర్వేరు వాడములే చేసెదను ఒక వత్తేది. దానినిగాను ఇదిరకాయలను స్వరాజ్యసభను స్వాతంత్ర్యముకన్న నెక్కువైనది సారథ్యమును కన్నాటా శ్రేణువువారా పండితందేవునందు స్వరాజ్యపదము నుం యోగించి యుండుటవలన దానియన్నిటికన్న పోయినది చెప్పెను. కావున స్వరాజ్యపదమును నిర్వచించవలయునని అని ఆయన చెప్పెను.

మార్పు కడమ రిపో గోపాకృష్ణయ్య, మాలానామేక తరీ, సోదనీ వేదిగరలు గలరు.

మాలానా మేకతరీగారు

కాంగ్రెసు కడమ నిర్ధారణ సంఘము రోజులను గంటలను వృథావుచ్చయి, ఆయన అధ్యక్షత వహించిన కలాఫకు విషయ నిర్ధారణ సంఘము ఒకటిన్ను 9 గంటలలో 15 తీర్మానముల గానించెననియు ఆయన జిజ్ఞాసుల అరబుకు సంబంధించినది గూడ గలదనియు మాలానా మేకతరీగారు ఎత్తిపాడిరి. హిందువులకు మహామ్యుత్యములై ముక్తములైనదియు, మహమ్మదీయులకు హిందువులవై సంకేతాస్పదముయై ఆయన అతియోగియైయు లేకుండ జేప్పెను. క్రతుకు మార్పు ఆయన కేమార్మమును ఇచ్చెననియు. వారందరును పనికిని కార్యకర్తమును పూర్తి చేయవలెనని స్వాతంత్ర్యతామును స్థాపించుట అయినయే ప్రపథముగా నుండునని మేకతరీగారు చెప్పిరి.

అధ్యక్షుని హెచ్చరిక.

మహమ్మదీగారు తీర్మానమును ఓట్టుకుజేట్టుకుకుండు ప్రతినిధులకు హెచ్చరిక చేయవలెనని ఇటో అటో ముక్తుల నిచ్చుటకును దు వారు గాంధీ మార్పిడి ప్రతిఫలించిన అహమ్మదాబాదు సభాపాటిన్న నెవకడియండి రని గ్రామ మందులో వకరే ని చెప్పెను. ఆయన యింకను యింకను:—

మనము స్వాతంత్ర్యమునకై తక్కువవని తేసి స్వాతంత్ర్యము గావలెనని బిగ్గరగ అరచెదము. ఒక సంవత్సరము కుదిరియును. అసంవత్సరములో గట్టి నిని జేసినయెడల, అప్పుడు ప్రభుత్వమువారు గొంతుండిరని నేను మీతోగూడ బ్రిటిషు ప్రమాజ్యమునుండి వెడలిపోయెదను. సాధ్యమైనంత

అఖిలభారత విద్యార్థిమహాసభ

చిత్తరంజనదాసుగారి గంభీరవన్యాసము

"అసహకారము చేయలేదో చేసినవారికి సహాయ మొనర్చుడు"

కాకినాడ డిసెంబరు 30:— "మీరు అసహకార మరలించుటకు కవకాశముగాని, వైర్యముగాని లేనియెడల, అసహకార మరలించినవారికి సహాయ మొనర్చుడు." అని గోరుచు నీ. అర్. వాసుగారు, ఈ యుద్ధమున అఖిలభారత విద్యార్థి సభాధ్యక్షుని పాత్రను ముగించెను.

గుజరాతు జాతీయ విశ్వవిద్యాలయ పట్టిభద్రుడు, ఒక వత్సరము కారాగార కనుభవించినట్టియు క. వెంకటరావు గారు, మహాసభాప్రతినిధుల కాహ్వాన మొరగను. కర్. పి. సి. రాయ, శ్యామలి నువ్వారావుగారు, స. రోసీదేవి గారు మొదలగు ప్రముఖులగుడ సభయందు హాజరైరి.

అహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు

అహ్వానసంఘాధ్యక్షుడు డా. వెంకటరావుగారు తన యువశ్యావహనందు, విద్యార్థి మహాసభవలన యువకుల భావములందు విప్లవమును గలిగించెననిపడినది. బహిష్కరకార్యక్రమమువలన మండిపడి. కాని అసహకారము మాత్రమింకను సత్యముగానేయున్నది. భారత దేశము స్వాతంత్ర్యసాధనమునందనంతవరకు మనలేని లక్ష్యములందును, పాతకాలలను బహిష్కరించినవిషయము, అట్లు బహిష్కరింపవలెనని గలని ఇతరులకును సరిపోవు కార్యక్రమమును నిర్ణయించుటకు ఈసభవారు ప్రయత్నింపవలెనని అని వెంకటరావుగారు తెలిపిరి.

అధ్యక్షుని వన్యాసము

చిత్తరంజన దాసుగారు అధ్యక్షిస్తామనుండి యువవ్యవస్థను, పాశ్చాత్యులు భారతదేశమును విజ్ఞాన రూపమున జయించిరినుడివిండుటకు చింతించు తెలిపెను. మన మొప్పును మూలముగాను మనము మనదేవతాద్యులను గురించి విచించి కొనుటకుమారు విదేశీయుల అధర్మములను గురించి విచించుకొనుట కంటే అవమానకరమగు విషయము మరియొకటి లేదు. పాశ్చాత్యుల వ్యతిరేక నిర్ణయముయొక్క అర్థ మేమాత్రమును విజయించిగాడ, వారి విజ్ఞానము ననుసరించి అది నిజముగావుచ్చు. ప్రతిజాతీయు, తనకు సరిపడుమాత్రమున దాతే నిర్ణయించుకొని, తనతోనికే సభిర్పది పనుకొనునట్లుండెల్లెను. "అంగ్ల దేశములోని కామస్యసభ, నిరంకుశాధికార స్వభావులసభ. ఇప్పటికినాడే పరామి కామసభ నిరంకుశాధికార స్వభావులసభయే. కార్మికులు నమ్మకట్టియెడల ప్రభుత్వమైకులు వారిని తుపాకులచే కాల్చి చంపెదను. ఇది స్వతంత్రమో స్వరాజ్యమో? జాతీయోక్తి అత్యవసరమును క్రమక్రమముగా సభిర్పదివరది దాని ననుసరించి స్వరాజ్యమును ఏర్పరుకవలెను. ఇందుల కన్నిరకరకులవారిని, అన్ని మరతులవారిని, పల్లెటూరివారి పట్టువాసమువారిని అందరను దగ్గరకువీసికొని రావలెను. కాని ఈక్రియలయందు నొక చొటకేంద్రీరింపవలెనని. ఇప్పటికే కాంగ్రెసునందు జెట్టి కేంద్రీకణమధికముగ జరిగెనని తలచుచున్నాను. క్రతివానిని స్వాతంత్ర్య ముండవలెను. కాకు స్వాతంత్ర్యముగాకలెను. భారతజాతీయ మహాసభయే యెవడు, ఒక కేంద్ర సంఘము క్రింద నణగ వ్రొక్కబడి యుండుటకు నేనంగీకరింపను. మనము ప్రతిపక్షములతోను భారతీయులు సమముగానే యుండవలెనని

చెరు బ్రిటిషుసామ్రాజ్యాంతర్గమై స్వరాజ్యమే నేను కోరెదను. అవసరమైన తద్వహి స్వరాజ్యమే. సామ్రాజ్యమునుండి వెడలి పోవలయు నని భయమునూ లేదు. అందుండవలసినచ్యనే యని సిగ్గునూ లేదు. నేను మీనిర్ణయములనుభంగ వరుషగోరి లేదు. కాని నా అభిప్రాయములను జేలుపుట యుక్తమని తలచితిని."

తీర్మాన మంతట ఓట్టుకు జేట్టుకు అఖిలసంఘాధ్యక్షులు ప్రతిపక్షమును నుండుటచే ఓడిపోయినదని ప్రకటించుట.

కాంగ్రెసు ముఖ్యత్రేణు (సోమవారము) మధ్యాహ్నము సమావేశమగును. విమత్యార్థిభటుర్యము శత్రు ఉదయము సమావేశమగును. బహుళహా శపటితో ఈ సంవత్సరమునకు కాంగ్రెసు ముగియవచ్చును. అ. (పె. స్పె)

అంగ్ల మూలములను, విదేశీ మద్యములను మనముమోరొనూడదు. మనము చట్టును అంగీకరించుము. అంగ్లవిషయములన్నిటితోడను అసహకారము నరలంబించిన మేము అట్టి వృద్ధియై నిర్మాతృత్వము వందలము. అదేవిధమున కింక జాతీయవాద అసహకారమునకు మేము కట్టుబడితిమి. అసహకార మరలంబించి: వలెను. జాతీయభివృద్ధివందన నేరపు దానివలన మానకూలి మనయోగముండ జాలదు. భగవంతుడు మన కొసగిన హక్కును, కడమకొని మనలను బ్రిటిషువారి యధీన మొనర్చుకొనిన కేదన్న బ్రిటిషుప్రభుత్వముతో మనము సహకార మొనర్చుటలము, వేరొక పుష్కార మొనర్చుటవలన నాయభివృద్ధికి భయకరముగ నుండునో అట్టికావనసభలను ఇరవం ప్లలను భిష్మ మొనర్చుటకు నే నుద్దేశించితిని. నిరంకుశాధికారవ్యవస్థను వాకీస మొనర్చుకొను దేశము యెటులు ముఖ్యముగా విద్యాకావ్యమున గను తరిగి నుండునున్నాను. తమ త్రుల పాతకాలలను కడలివేసినను కారణముచే వారిని గృహములనుండి వెడలవదలిన తల్లిదండ్రులను బ్రేగాలమునో నేనెరుగుదును. అట్లు తమిల్లలను గృహములనుండి వెడలగొట్టిన తల్లిదండ్రుల చర్య అవమానకరము. నాకట్లారగానియు నట్టి చర్యల నావకాలపోవుట నావమానకరము (ఇచ్చటదాసుగారి కండ్లనుండి కోయవే కన్నీరు దొరలెను)

అసహకార మొనరిండుటకు మీరు వైర్యము లేనియెడల అసహకార మొనర్చిన వారికి సహాయ మొనర్చుటమీదకు చెండు కబళముల ఆహారమును పెనల నొకబలుము వారికోసగుదు మీరు కలాకాలలో నుండియును, దేశసేర మొనర్చుటకు మీరు చాలా పరు పాయములు గలవు మీరు గ్రామములకు జోరవలెను బోధింపవచ్చును. నూలువదలకును: నేయుటను వారికి నేర్పుదు. ఈవిధముగా నిశ్చలముగా పనికిని స్వరాజ్యసంపాదనకు మీరు దోడ్పడెదలరు "

అ. భా. సాంఘికమహాసభ

29 వ తేదీకడయమున 8 గంటలకు ప్రారంభమైనది

(మాప్రత్యేక ప్రతినిధి)

కాకినాడ, గాంధీగఠన 30:— అ. భా. సాంఘిక మహాసభ గాను ఇరవరాష్ట్రములవారు కొందరును వచ్చి సభాసమావేశము కాంగ్రెసు సభాకాలలోనే జరిగినది. ప్రతిపక్షులకు నాలుగంటల మాత్రమే లేటు వీపురుచే చాలమంది వచ్చిరి. శ్రీయుతులు శ్యామలి నువ్వారావుగారు, కర్. పి. సదాశివయ్య, వే. వరపు రామదాసుగారు, దుగ్గిరాల నూర్వకాళరావు, పే. జక్షరాజగోపాలరావు గారు మున్నగు నాయకులు పలువుర ఓటునుండిరి. సభాసమావేశము నేడు ఉదయము 8 గంటలకు నిర్ణయ పుడెనుగాని తిక్కిన ప్రారంభమైనది ఉదయము 9 గంటలకు విమత్యార్థిభటుర్య సభ జరుగవలసియుండుటచే నాయకులు సంఘసభ సరణులకు రా వలెలేకపోయినది.

నేడు మధ్యాహ్నము 12 గంటలకు మరల మహాసభ సమావేశము జరుగును. సాయంత్రము 4 గంటల మొదలు హిరంగసభలో బహిష్కరణసభమువారు యవస్థనించెద రని నిశ్చయముగాను ప్రకటించబడినది.

డాక్టరు సర్ తేజ్ బహుదూర్ పుష్పా

పూవా, డిసెం 29:— డాక్టరు కర్ తేజ్ బహుదూర్ పుష్పాగారు ఈసాయంత్రము అల్లాబాదుకు బయలుదేరి పోయిరి. రైలు స్టేషనువద్ద మన:పూర్వక మైం పీట్లోను ఇబడినది. ఆయన సాగసంపుటకు స్టేషనువద్దకు చాలమంది గేట్టువచ్చిరి. వీరికి బాధిష్ట స. కె. గాడ్గిల్ గారు విందుగా గిరి ఉదయమున వీరు నేవానడవమును దర్శించిరి. (అ. పె)

రాకపోకలు:— నిర్లింగుడను ప్రభువు ప్రభి

కటి యుద్ధము ఉదయము దలమున కి క్రత్యేరై లుబు ఇన్ను త్రివచ్చిరి.

అనరబుల్ జస్టి సుఖీలిపు గారును, అనరబుల్ దురాగాగారును, అనరబుల్ ఎ. అర్. శ్యామలగారును రామచంద్రయ్యగారును యు. రామారావు యుం, గారును కవలపురు ముప్పిల్ నాయరుగారును ఉదయము పురి వచ్చిరి.

సర్. పి. సదాశివయ్యర్ కె. పి. గారును వారికి కాకినాడనుండి కలకత్తా మెయిలులో నేటియందగు వృత్తి వచ్చిరి. (అ. పె)

స్వరాజ్యపక్షము తీరానము

కాకినాడ, డిసెంబరు 30:—స్వరాజ్యపక్షము తీరానము కాకినాడ ప్రభుత్వమునకు నివేదించిన తరువాత నడుచుచున్న ఓక తీర్మానము గావించిరి. సంపూర్ణ భాగ్యతాయంత్ర ప్రభుత్వము నేర్పరు పకలెనని మూల తీర్మానము కోరుతున్నది. దానికి ప్రభుత్వము కేంద్రకానకభాగ్యము రాష్ట్రము కానకభాగ్యము ఎన్నుకొనబడినభాగ్యము ఎట్టిమార్గులను ఆదునగ గొంధిచూపున, హిందూజాతియుగాని యితరజాతియు యిదియను, హిందూజాతియుగాని యితరజాతియుగాని రాజకీయకారణములకై నిలుపుకొనబడినవారిని తక్షణము విడుదల చేయవలెనని ప్రభుత్వమును కోరవలెనని యాతీర్మానము చేస్తున్నది. కఠినతరమైన కానకములను ఉత్తరప్రదేశ్ కంటే తొలగించవలెనని చెప్పుచున్నది. మరియు కంటే ఒక మహాసభ గావించవలెననియు, ఆసభలో భారతకానకభాగ్య యొక్కయు, కాంగ్రెసు యొక్కయు ప్రభుత్వము యొక్కయు ఎన్నుకొనబడిన భాగ్యములచే ఎన్నుకొనబడిన సభ్యులు యాదవలెననియు యాతీర్మానము చేస్తున్నది ఈ మహాసభకు హిందూజాతి కలిపి పాల్గొనవలసినదిగా పక్షముల నియమించు అధికార ముండవలెననియు కానకభాగ్యము కానక నిర్మాణముగాను, కలిపిపాల్గొనవలసినదిగాను, అధికారియముల మొదలగు కలిపి విషయములనుగాను అధికార ముండవలెనని కోరుతున్నది. ప్రస్తుతమున్న దానికంటె విశాలమగు ఎన్నికపద్ధతులనుగా యొన్నుకొనబడు కానకభాగ్యము యాదవలసినదిగా తీర్మానము నివేదించవలెననియు, పార్లమెంటును నివేదించు పరిపాలనా పద్ధతి చట్టమును ఆమోదన కానకభాగ్య నిర్మాణములనుగా చేస్తున్నది. 9 వ జనవరినాడు లోక్ సభలో జరుగనున్న కానకభాగ్యములను మాజీయున ఈ తీర్మానము విచారించబడవలసియున్నది.

(ఆ. పే.)

అఖిలభారత మహమ్మదీయ విద్యాయమాసభ

అలిఫూర్, డిసెంబరు 30:—ఈ మహాసభయొక్క 5 వ తీరచర్చు నేటియందు జరుగెను. ప్రారంభమయిన సర్ మాన్యురహీం బక్షాగారు అధ్యక్షతనహించిరి. ఆయనయొచ్చిన విన్నపములను మూల విద్యాయమస్వయంకై నైతిక మానసిక విషయములను గూర్చి మాన్యురహీం విద్యాయులకు మరచివ్వగూడ ఉండవలెనని చెప్పిరి. అల్లా బాదు ట్రైనింగు క కా కాలలోని భట్టాచార్యులకు అర్థక మెట్టి అత్తరూ నేర్పుట యందు ఉద్దేశముల చెప్పి. మహమ్మదీయ విద్య విద్యాయులను క్రైస్తవీకారు ఎలిమెంటరీ మేథునీటివ్వలక లాభములను చెప్పిరి. అంతటా మాన్యురహీం సైక్లరు అత్యంతముగాను ఆదర్శము ప్రతి విద్యార్థియొక్క జన్మశాక్తుని చెప్పి ఆటలవలక కలుగు తీర, విద్యాలభాగముల వివరములను.

ఆసభలో సాహితీ జవా అధికార ఆహమ్మదీయగాను అలిఫూర్ మహమ్మదీయ విద్యవిద్యాయులనుగానె నెనుభాగ్యములగా ఎన్నుకొనబడిరి. (ఆ. పే.)

ఒక బందిపోలుదొంగ పట్టుకొనబడుట

పట్టుకొనినయారాని నభినందించుట

రంగూను, డిసెంబరు 30:—గోదావరిజిల్లాలోని గొప్ప పేరుపడిన బందిపోలుదొంగయగు పాలుమారు వెంకట అను నతడు రంగూనునకు పారిపోయి వచ్చి పరిశ్రమపాతములలో జాగుకోనియుండెను. తనచర్చ నర్తయ్య అనునాడైన తనపాతములనొడి ఆతనిని పట్టుకొనినందులకుగాను నర్తయ్యగారిని గౌరవింపటకుగాను 29 వ తేదీన రంగూను ఆంధ్ర ప్రదేశ్, ఆంధ్రప్రదేశ్ సుభుమవారి యాజమాన్యమున, దొంగ్మోటి కే కటస్వామిగారి అధ్యక్షతకైద సమాజేమైరి. ఆసభయందు, నర్తయ్యగారి సభించించుచు తీర్మానింపబడిన. అని రంగూనునుండి “తెలుగుపత్రికా” సంపాదకు లగు సి. వి. కృష్ణారావు గారు మాకు తెలిపిరై నది.

కృత్రిమ పు ఫటావా

అబ్దుల్ బాగ్ గార్గిచకటము

బొంబాయి, డిసెం 31:—మాలవా అబ్దుల్ బాగ్ గారు లోక్ సభనుండి బొంబాయి శాసనసభ కిట్టు కంటి నంది:—నానే తన ప్రచార మొనర్చుచున్నదని చెబువడిన ఫటావా పార్లమెంటు నిజమైందనిగాను. అట్టిఫటావా నే నెన్నడును వ్రాయలేదు. సంతకములేయలేదు అనియుగాక తెర్రేఫటావా యందలి విషయము మూలమే ఇందు తిరిగి చెబువడిన. అఫటావా యందలి ఒక పదముతో నెనను నాకు సంబంధములేదు. “అకిమా జిహ్వా” పుత్రిక నే నెప్పుడును ఎట్టిఫటావానుగాని, వ్యాసము నుగాని పండియిందలేదు. (ఆ. పే.)

రాజప్రతినిధి

రంగూను, డిసెంబరు 30:—రాజప్రతినిధియు, వా భార్యయు ముందలేనుండి రంగూనునకు ప్రత్యేకరైలుబండిలో బయలుదేరిరి. నిన్నరాత్రి ముందలేలో కష్టము కలిగెను. రైలు వారుసరికి తడిగాను చలిగాను ఉండెను. 9 గంటలకు గతర్పరు బట్టగగాక కట్టి వారు గాత్రో కలిసిస్తేవనువచ్చిరి. తరువాత కోంఠెను నేపటికే రాజప్రతినిధి గర్భ మూసికేతుబడిన మూటా రులో నేవనుకు వచ్చిరి. రాజప్రతినిధులు బండిలో వెళ్ళక భూ ర్యము ప్లాటుఫారముమీదనున్న వాటితో కొన్ని నిమిషములుమాట్లాడిరి. 9 గంటలు వాటగానే రైలుబండి బయలుదేరినది. కేపు ఊడయం 7 1/2 గంటలకు బండి రంగూను కచ్చును. అక్కడినుండి “ఆరన్ కోలా” లో యొక్కి రాజప్రతినిధులు హిందూజాతి మానకు వచ్చురు. బట్టగగారుమాడ రంగూనునకు వాటితోనే వచ్చురు.

రంగూను, డిసెంబరు 30:—రెవీన్యూ కమిషనరు నేడు ఎన్. ఎన్. “ఆరన్ కోలా” మీద కలెక్ట్రాటు క్రయాజమైరి. (ఆ. పే.)

రాజప్రతినిధి బర్మాగతర్పరుకు పంపినతంతివార్త

రంగూను (ఎన్. ఎన్. “ఆరన్ కోలా”) డిసెంబరు 30:—నేనిప్పుడు బర్మాకు విడిచిపెట్టుచున్నాను గావున నాకును నా సతీమణికిని రంగూను ముందలే లో ఒ సంగీత మునాభాగ్యకాస్యా కమునల నియమం దియును నెతి బుచ్చుచున్నాను. పంపించవలసినవారూగానియుభ్యవని పత్రి ప్రాంతములను ముందలేనీ కేర్వలసినవిషయముల విచారించుచున్నాను. నేను ముందలేనంతలోనే బర్మారాష్ట్రమునకు అధిష్ఠియైకొన్నానువన లగువనుచున్నదిన ముగ్ధికాలముం దే లేచిపోయినందులకువిచారించుచున్నాను. ముగ్ధికాస్యములోని ఉద్యోగులతోను నిరద్యోగులతోను కలిగినసంబంధము నకును, బర్మాలోని వివిధతెగలప్రతిభలతో కలిగినతంతివార్త మునకును చాల సంకలించుచున్నాను. సంస్కరణకలిపాలనా పద్ధతిలో తన యధిపత్యములను సరిగా తెలియజెప్పుకొను అవకాశములు బర్మాకు కలుగుటకును, కన కిజుబడిన శ్రాత్త యధికారులను శ్రాత్తభాగ్యమును, కేరమునకు యందు కలగ నున్న అభివృద్ధికై గతర్పరుగ్గారి మార్గదర్శకముకొని, నపయోగించుటకును నేను ముందలేనాభ్యుదయగా ప్రార్థించుచున్నాను. (ఆ. పే.)

తిరువనంతపురం రాణికి కుమార్తెపుట్టెను.

తిరువనంతపురం, డిసెం 31:—తిరువనంతపురం పెద్దరాణి సేతులక్ష్మీబాయిగారు నిన్న (30 తేదీ) యుడయము కుమార్తె నకునెను. నంతోవసరుయ గౌరవార్థము 21 రూపాయల ప్రేట్టు బడినది. మహారాజుగారును ముఖ్యమైన యువ్యోగములను జరిపిల్లను చూచుటకై పోయియుండిరి. (ఆ. పే.)

శాసనసభలు - కాంగ్రెసు

నాలుగుగంటలు చర్చ జరిగినవిషయముల త్రివిధ బహిష్కరణము, అసహాయోద్యమవిధానమును ఢిల్లీ సమాధానమును అంగీకరించు తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే కాంగ్రెసు విషయనిర్ధారణ సంఘమునం దామోదించబడినది. శ్యామసుందర చక్రవర్తిగారు రుపపాదించిన ప్రతితీర్మానము నిరాకరింపబడినది.

ఖిలాఫతు మహాసభ

ప్రారంభ సమావేశము

నిన్న (27 వ తేదీ) రాత్రి 9 గంటలకు ప్రత్యేక సభా కాలలో ఖిలాఫతు మహాసభ ప్రారంభమైంది సభాకాల కడు మహాసభగా కలంకరిం ప బ డె ను, ప్రార్థనలు జరిగినవిషయముల నశ్యావసంభాగ్యములను అభ్యుత్తును మాలానా మహతారీగాడ నవకృషించిరి. చాలమంది మహమ్మదీయులును తెగ్గమంది యితరమతములవాడును కాంగ్రెసు ఖిలాఫతునా యుటలందరును ఖిలాఫతుమహాసభకు వచ్చిరి. సభ కడుక్రమం రముగా జరిగింది. (ముగత్యేకప్రతినిధి కాకినాడ డిసెంబరు 28)

మతుంగా వెర్కు-మాపుల సమ్మెకట్టు

మతుంగా జి. వి. పి. రైల్వేవర్కు-మాపులలో 5000 మంది సమ్మెకట్టుటయొ దానికి ఫలితముగా మాపులను మూసివేయటము మొదలగు త్వరచరములు త్వరలో లేలవచ్చును. కత్తు-మాపులు బుధవారము ఉదయమున రేర కవల మి నూపర్మెంటుగాకొనెను. ఒక నోటిసు కర్కు-మాపు గేటుపై కట్టబడియుండెను. (ఆ. పే.)

ఇద్దరు మహమ్మదీయులు హిందువులుగా మారుట.

నాగపూర్, డిసెం 21:—కొటివప్ప మయ్యగారిండ్ అనుబుద్ధుల హిందువులు భార్యయు మహమ్మదీయులలో కలిసిన వారు సర్వ మతసాక్షులతో హిందువులలోని కేవలకానబడిరి. మహమ్మదీయులు హిందువులకు యిదియే మొదటిసారి. ఈపది మద్రాస్ ప్రీత్యోగ రావార్యులవారు చేసిరి. ప్రస్తుత క్షితిగతులలో అట్టి అవసరమును జనియ, దీని మతాధికార మునాడ కలదనియు వారు ఉపకృషించిరి. (ఆ. పే.)

దంత మార్గము - పండ్ల పోలు తీపులకు

మంచిపొడుము చక్కని డబ్బీ 1-కి అణాలు 0-2-0 ఆమ్మకొంజనం డిపో, మవరాను - బొంబాయి.

Grand Reduction Sale till the end of January

బ్రహ్మశ్రీ చిలకమర్తి లక్ష్మీనరసింహము పంతులుగారి పుస్తకముల నెట్టు రూ 16 లు విలువగలది రూ 10 లకే యిచ్చబడును.

శ్రీ పానుగంటి లక్ష్మీనరసింహారావు పంతులుగారి సాక్షి నాలుగుభాగములు, వారి యితరనాటకములు మావద్ద దొరకును.

భీష్మపత్రిక:—కర్త-మల్లాది సూర్యనారాయణశాస్త్రి

చక్కని క్రొత్తనాటకము. వెల రూ 0-12-0 లు మాత్రమే.

కన్నపుదొంగ, పగటిచుక్క, అగ్గిరాముడు మున్నగు పరిశోధకనవలలు, అనేక క్రొత్తనాటకములు, నవలలు మొదలగు పుస్తకములన్నియు మావద్ద దొరకును. సరస్వతీవాచకములు (Approved by the Text-Book Committee Madras) నెట్టు 1-టి మొదలు ఎనిమిదివరకు వాచకములు వెల రూ 2-12-0 లు.

అర్ధశాబ్ద పంపినచో క్యాటలాగు పంపబడును.

కె. యల్. యన్. సోమయాజులు, గోదావరి బుక్కు-డిపో, రాజమం ది.

మరా:—కాంగ్రెసులో కోరువారి పోర్టుభివృద్ధి లాభము. అర్ధశాబ్ద సమస్యను పంపిగాని పుస్తకములు పంపబడవు.

శివాజీ
బెంగళూరు ఆమెచూరుకంపెనీ

బెంగళూరు ఆమెచూరు శాటకసమాజమువారు నిన్న సాయంత్రము సౌందర్యమహాసభను శివాజీనాటకమును ప్రకటించి సాహిత్యము ప్రదర్శించిరి. ఇదియే వీరి ప్రజ్ఞానమున నీ సమయములలో ప్రదర్శించుచున్న రోజున శాటకములలో రుద్రుని. సమాజమువారి ప్రదర్శనములచే ప్రేమలై ఈ సమాజాభివృద్ధిగోళము ప్రజల రిరపునకు దర్శనము దాచుచున్నది. రుద్రుని సమయము, బి. బి. కల్లా గురుస్వామి చెట్టిగారి రోజు వేడిగిన్నెను సమాజమువారికి బహుమతి యొసర్చిరి. ఈ సమాజమువారు ఈ దినమున బహుమతి బెంగళూరుకు వెల్లెవరు.

ఈ శాటకము ప్రభావశాలితుడగు శివాజీపాత్రను రాఘవాచారిగారు ధరించిరి. వీరు, తాము శివాజీపాత్రను ఆధిని యించుచు, టిమరు నభిప్రాయముతో గాక తానే ఆ సమయమున శివాజీ ననుభావముతో నుండి, అట్టి భావమునే ప్రేక్షకులందు గల్గించుటచే నిక నీ మర్మయందు ప్రత్యేకముగ వాచనమును చేర్చి నవనరము లేదు. భవానీ ఆలయమున రామదాస గడ్డు సమయమున, భవానీ పార్వతిలో ప్రదర్శనము ప్రారంభమయ్యెను. ఆ సమయమున ప్రార్థనకీర్తనల నుచ్చరించునపుడు శివాజీ కంఠస్వరము ప్రేక్షకులంబందఱుతో నభివ్యుతమయినట్లు యందు మా శాటకము సతికయై గాఢించుటలేదు శివాజీకి టిమరువీరున కట్టి నభివ్యుతమదర్శనము నందున భావించ నలయునుగా! హిందూనాతన ధర్మోద్ధారకుని యందు గాఢించున కృతజ్ఞతయు, అందు అద్వయమున గానగను ను. బెరంగణేలు సభామండలియను తిరిగి శివాజీ గానగను, ఈ సందర్భమున, బెరంగణేలు మంత్రితోడన, బెరంగణేలుతోడన, శివాజీ రాజధర్మముల గురించియు, తస్మాత్కర్తవ్యభిమానమును గురించియు గావించినచర్య ప్రేక్షకులహృదయములలో స్వార్థకర్తవ్యభిమానములనాటి, మొలక లెత్తి, వృక్షముల గావించెను. ఆ వృక్షములకు ప్రత్యేకముగా వాచనము యందు ననునది మేమిదియనె. “మహారాష్ట్రరంజనమున జనించిన నేను ఇతరుల యెదుట బొట్టపై ప్రాకులాడవలెను” అని, భావనకు ప్రజామహావరపు మది యుద్ధానియ, బెరంగణేలు సతిప్రసంగమున ప్రత్యుత్తరము, ప్రేక్షకుల హృదయముల నొక్కమారు గుర్తించున జేసి, జేసినో స్వస్థికి దెచ్చివట్టు గావించెను. ఈ రంగమున శివాజీలోని స్వార్థకర్తవ్యభిమానము, తనకు భావనానిచ్చి, ధరించినను లక్షల కోలది, భారతపురుషుల స్వార్థకర్తవ్య సంస్థాపన గొనర్చగల వారు గల రుద్రునిధర్మసమును : మహావీర్య పరకంఠతయను శివాజీ లోని రాజధర్మమును బాగుగ పోషించునెను. తరువాత బందిగా నొనర్చబడిన శివాజీ గావించెను. “నామంధింధరి కస్తూరి, నయనం దహతిహాసక” అను గీతాచార్యుడగు శ్రీ కృష్ణధగ వాననివాళ్యము ఈ సమయమున శివాజీని జీవించిజేసెను. జీవించియుండెను గాదు, తాను మహారాజుగా నున్నపుటిని, అప్పు

టినిటిని ఆగనిహృదయమున వెల్లిగోళమున కలగలేదు. బెరంగణమున వరులుడు. తన సేవకులు కట్టిదెచ్చినది ముత్యము అని భావించి ఆకస్మికముగా ముత్యమును శివాజీ, యెదుట మోచెను. నకు బదులు రోమనారా గావించెను. బిగ్గిభావిత సౌందర్యరతి “తనకదావలది” వచ్చి, మహాసామ్రాజ్యమున నంకయనొన గెదనని ఆకస్మికము, ఎదుట నిలచెను. ఈ సమయమున భవానీను కల్లి నా మ మం త్రోచ్చారణము, అనిని హృదయమును పూర్తిగా నాక్రమించి యందులకు “కామినీకాంచనము” లానినిని కేరళాలలోయెను. రోమనారా యందు, భవానీమతమునాక్రమే మనశివాజీ మార్గగమమును సూచించుచుండెను, భారతదాస్యము కేసాభినోపామ విచారణావరతింతుడగు శివాజీపట్టిని తనవైపునకు (విశ్వకొనవాలకపోయెను. రోమనారాను స్వజనముగద్దవ పం చెదనని కెట్టి శివాజీ కేరళిలోయెను. రామోజీ దుశ్శేష్టనండి రోమనారాను కాపాడుటకు ప్రవేశించెను. రామోజీ చర్య కా తని కన్నులనుండి అగ్నికణములు వర్షించెను. ప్రేక్షకుల హృదయములనుగాడ నాసమయమున నట్లే యొనర్చునని మేరగ దొలవనక్కరలేదు. రోమనారా తిరిగి “కామినీకాంచనము” అంతా రమై తిరిగి ఎదుట నిలచెను. బిగ్గి తు గ ను శివాజీ హృదయము - ఆల నా దా లై లా స పర్యతాధికుని హృదయములెనే - జలించెను. కాని భవానీను కల్లి నా మోచ్చారణము తని ముఖమున క్రలింది ఆకడ క్షుడు కడి పోవ నున్న ఆ గాధకు ప ము నుండి రక్షించెను. రోమనారా ప్రేమ, సామ్రాజ్యములకు మారు, ఆమెయొక్క ప్రతికారప్రతిజ్ఞనే శివాజీ సంతోషముతో వంచెను. రామోజీ రోమనారాను బలవంతపరచ నెంచినపుడు శివాజీ సకరివాడై అచ్చట ప్రవేశించి, రామోజీని కంపించి, రామోజీకంటి దుప్పును మహారాష్ట్రకులంబున గల్గుటకు తనతపారవిచారమున దెలిపి రోమనారాను తుమింకవేమకొనెను. అప్పుడు రామోజీ చర్య కాతని గన్పరచిన అపహృతమును, కోపమును, ప్రేక్షకుల హృదయములందు చాలకాలము నిలువగలభు. అని వారికి చాల యువకారముగాడ - అనసరమగునో - నొనర్చును, కుటుంబము, శివాజీయొక్క నిర్మలదృఢహృదయము నెదుట “కామినీకాంచనము” అపరాధమును లగును. రోమనారా లోని కామిని మార్మమును ధరించును. మరెయొక జన్మకు శివాజీని తన పుత్రునిగా బడయుటకు ఆమె గోదను. శివాజీయొక్క గోర్మ ప్రభువును నుండియు నిదియొకదా!

ఈ సమయమున బి. బి. కల్లా గురుస్వామి చెట్టిగారు బహుమానము నొసరిరి. ఆ సమయమున రాఘవాచారిగారి యువ వ్యాససారముగ నీ నాల్గవ ముక్కలను దెలిపెదను. “ఈ శాటకరంగమున శివాజీయొక్క భావించును. దేశాభివృద్ధి కీ నాటకములు దోడ్చున నను ఆదర్శముతో మూత్రమే, నాటకము లాదవలెను, వానిని జూచుటకుల లాభమునందు నుద్దేశముతో మూత్రమే ప్రేక్షకులు రావలెను” అనునది. ఈ శాటకమునకు వచ్చినవారందరు ను వారెట్టియుద్దేశముతో వచ్చినను వెల్లువపుడు వారియందట్టి లాభము లన్నియు గల్గెననుట నిస్సంశయము. శివాజీ పట్టాభిషేకముతో శాటకము ముగిసెను.

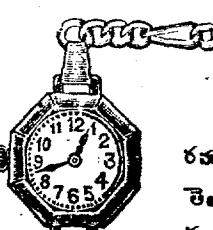
ఈ ప్రదర్శనమునందు, కవిచ్చాగణమునకు, అభినయమునకు, రోమనారాగ కణింపదగినది రోమనారాపాత్రధారణము. మిగిలినవారి కవిచ్చాగణ బాగుగ లేకపోవుటను, రోమనారావారి కన్యభావములకు కారణ మగుటకు తుమింకవచ్చును. అన్యభావములకు రోమనారావారి కిటి ఉత్సాహమును స్ఫురదించుటకు వారి ప్రయత్నము ప్రశంసనీయము. ఈ పట్టుగము లోని ఆధునిక వారికి తన ప్రాత్యహ మొనగుట యుద్ధికముగ నున్నది.

మో|| కల్||

హిందీ - తెలుగు
చాలశిక్ష 0-8-1
మొదటి వాచకం 0-8-1
హిందీ ప్యా కెట్టు డిక్షనరీ 1-0-0.
తెలుగు తెలిసినవారికి హిందీ నేర్చుకొను
నీలయిన నులభతైలిని వ్రాయబడినది.
తపాల ఖర్చు ప్రత్యేకము.
ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యాలయము,
7, తంబుకెట్టిపిది, మద్రాసు.

అందరును వాడతగిన
సూమదన మంజరి టానీక్ మాత్రలు
బీటినివాడుటచే ఆయుస్సు, అందము, ఆరోగ్యము మొదలగునవి వృద్ధియగును, అన్ని రకముల వ్యాధులకు ఎట్టి పీడినానైనను మంచుకలుగు నిమ్మను 40 మా గల బుడ్డి 1-కి ధార 1 నైద్యవిద్య కావలసినవారు వ్రాసిన ఉచితముగా పంకబడును.
రాజవైద్య నారాయణజీ కేశవజీ
27 చై నాబాదరొడ్డు, మద్రాసు.

బంగారువన్నె గడియారము
దీపము లేకనే గంట తెలుపును

వైకనువరచిన బంగారువన్నె గడియారము రాజులలో దీపము లేకనే ఘంట తెలుపును. దీనియట్లుకొలత నుమారు అర్థరూపాయలకొలది. ఇది క్రొత్తదికెక్కిన స్వీయలందు శేకస్థులవలన చేయబడ్డది. ఇది నుమారు రీ కంపస్వరములకరకు బాగుగ నడుచును. ఇది నదియైన ఘంటయూపును. జేటికి ఒక అభరణముకల నుండును. చేతిపట్టాలో సమాన 7-8-0 సాదా పట్టలేకుండా 1-కి నూ 6-8-0.
వి. ఎన్. వాచ్ కంపెనీ
తపాలుపెట్టె నెం. 105 మద్రాసు

గుహ లీలా వినోద పురుష గంభీర

జీవానంద ధాతుపుష్టి లేహ్యము సర్వరోగ నివారణి, రక్తవృద్ధిని, బలకారి, భూలోకామృతము, మొదలగు పేర్లు దీనికి తగినవని అనేకులు ఆంగీకరించియున్నారు.

మానవకోటి కిది యొక గొప్ప వరప్రసాదము

ఈ దివ్యవృక్షము స్వర్ణము, ముత్యము, పగడము, కారుబ, శిలాజిత్తు, కల్పద్రుము, జింకకొమ్మ, వెండి, అరకము, 7 రకముల పుష్పములు, బాదము పప్పుకంటిది 15 దినముల పప్పులు, సాలామి శివంటి యూనాని దినుసులు, గింజినుసులు, 17, 54 అమూల్యమైన వనమూలికలు, కస్తూరి, గోరోజనము, మింతుమపువ్వు, అంబరు మొదలగునవిచేరి సిద్ధ ఆయుర్వేదకాస్త్రమునందు తెలిపిన ప్రకారము తమరుచేయుబడినది. యవ్వనులు, స్త్రీలు, పురుషులు యెవ్వరైన యెచ్చటైనను ఎప్పుడైనను దేశకాల వివక్షత లేకుండ నిర్భయముగా నేవించవచ్చును. దీనివలన గలుగు మెక్కుగుణములు ఈ దిగువ తెలుపబడినవి.

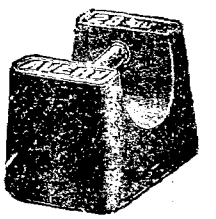
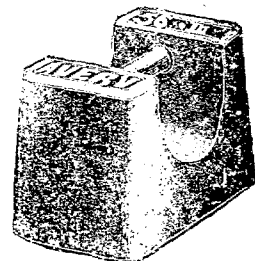
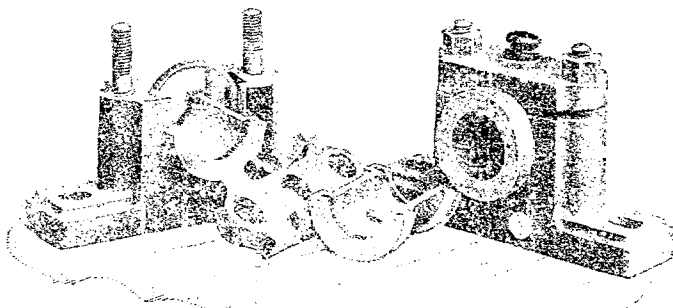
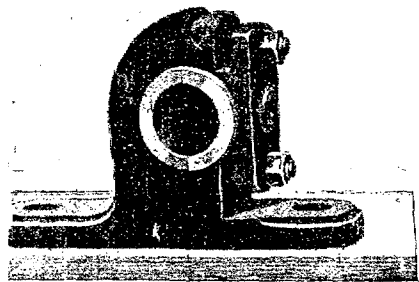
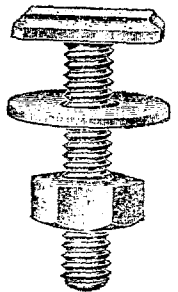
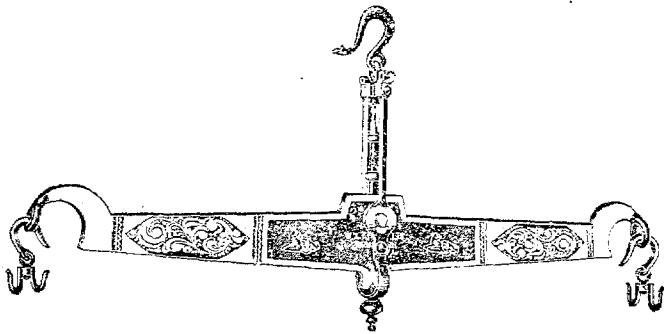
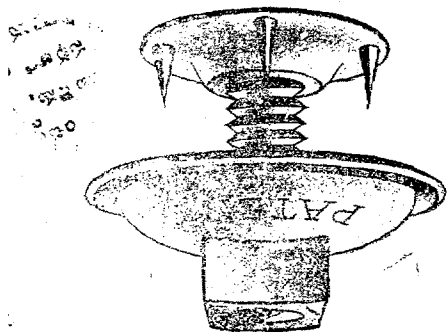
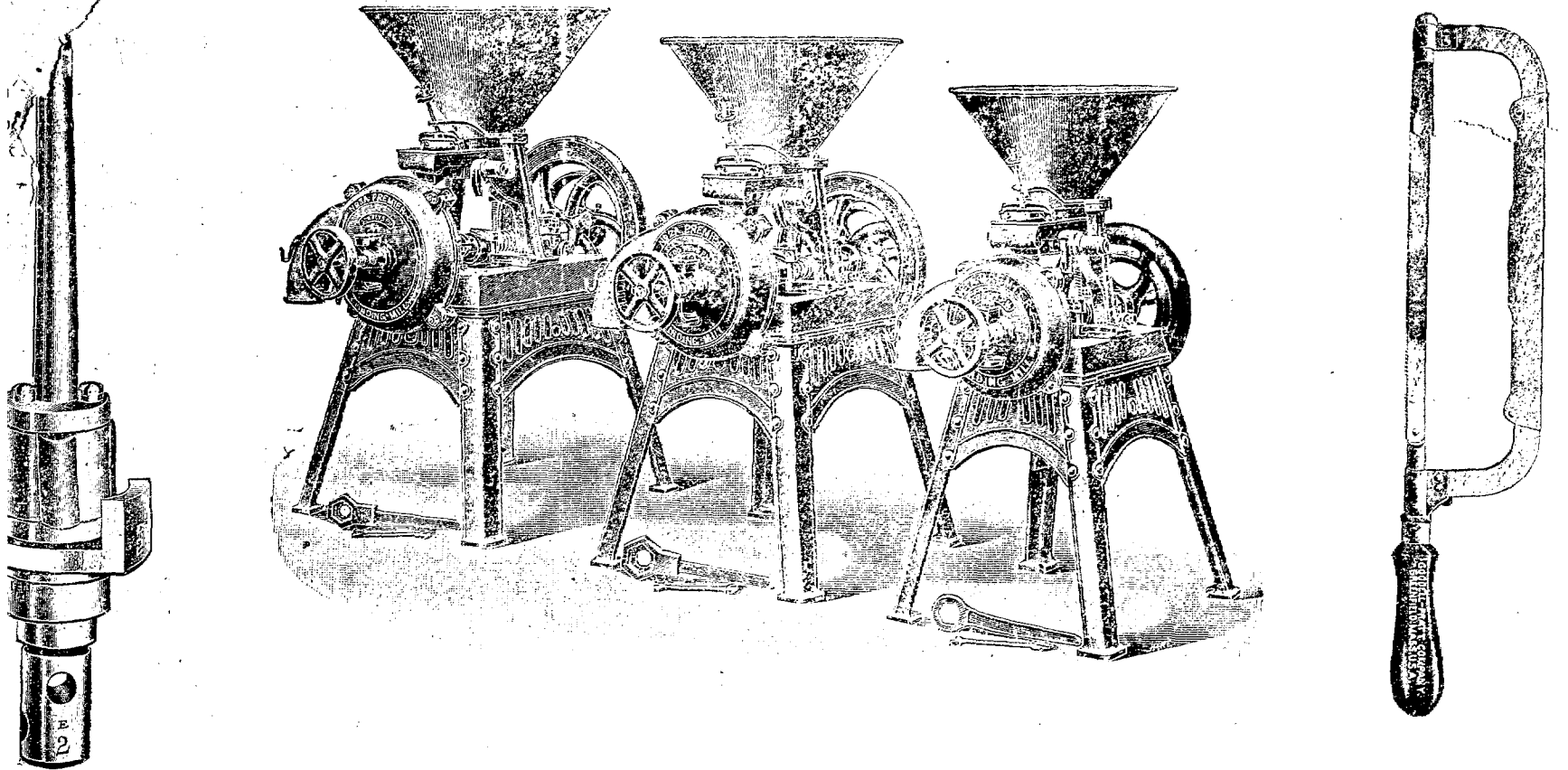
కుష్ఠము, తెల్లకుష్ఠము, గ్రంథులు, బహుమాత్రము, మేహవ్రణములు, సాధారణవ్రణములు దివాలపేరిటగానుండు వ్రణములు. తెలుపు, ఎఱుపు మొదలగు నెగరోగములు; దగ్గు, తుయము, క్యాసకాశ రోగములు, తెల్లబొరలు, పక్షివాతము, ఋతుశూలము గాఢ పోతులనము, కీళ్లనొప్పులు, మూర్చ, చిత్తశ్రమ, మెదడు దుర్బలము, స్త్రీలకుగల బలహీనము, తెల్లని నీరుపోవుట, తలనొప్పి, ఆయాసము, నిస్సత్తువ, ముట్టకుట్టు, బహిష్టు కాలమున కలుగు కడుపునొప్పి, పసికనము నందు తెలివి లేకచేయు దుష్టచే వైలువైన గలగ వ్యాధులు దుష్టస్త్రీ సంబంధమైన వ్యాధులు పురుషత్వలోపము మేహరూతు వాయువను ఖండించి, నడుము మోకాళ్లు, మేగడవ్వము, తల్చి, మూత్రముంటులు, మూత్రము కల్లము మారుట, మూత్రముతో కుక్కము కలిసిపోవుట, తెలుపు రోగము, కొరుకు మొదలగు అంటురోగములకు ఇది పెట్టినవిధియును. అజీర్ణము, వలబద్ధకము, ఆకలి లేక యుండుట, నవ, దురద, గడ్డి, పొడ, వీటిని నిర్మూలము చేయును. ఇది స్త్రీపురుషుల యనురాగమును వృద్ధిచేసి వారిలో నొకవిధమగు వికమత్వమును కలుగజేసి శ్రుతి పుత్రులనెడు భాగ్యము నిచ్చుటయందసమానమైనది. ఈ ప్రకారముగా కాస్త్రోక్తముగా తయారుచేయబడిన దివ్యవృక్షమును సేతుపతి మహారాజుగారు సేవించి 21 మనుష్యుల బలమున గడించినట్లు కాస్త్రముందు చెప్పబడినది గనుకనే దీనికి భూలోకామృతము అనుపేరు గలదు, 10 తులములుగల దన్నీ 1 కి వి.పి. ఖర్చుతో ధర రూ 5-8-0, 2 బుడ్లకు రూ 10-0-0 వి. పి. కర్చుతో. ఏజంటు అన్ని జాగాలలో కావలెను. కమిషనులేక జీతము పుష్కలముగా యివ్వబడును.

పొప్పైటరు, డాక్టరు. సి. ఆర్. జి. కృష్ణమొదలియార్, గోల్డుమొదలియార్
గుహ, ఆయుర్వేదఫర్మసి తపాలపెట్టె, నెం 1266 మద్రాసు

అంధగ్రంథాలయము, విజయనగరం.

లక్ష్మీ అండు కంపెనీ

ఇంజనీరులు యినువసామానులు, యంత్రములు మిల్లుస్తోరు, వరకులు, కంట్రాక్టు
40 బ్రాడ్వే, మదరాసు

అనేకవిధములైన

బెల్టింగులు

మాయెద్ద యున్నవి.

వీరిసామానులను స్వయం గ విదేశములనుండి తెప్పించెదరు

సిండియను మిల్లులు, గాల్ఫ్రై బాడు - కర్రగోడెడు-సాదా (నైయిసు) యనపరేకులు, రిజ్టోంగులు మున్నగునవి నమృతమైన ఎమెరీ, స్టోను షేసింగు, సిమెంటు, టెమికలు సాబ్బు, స్టీలు మెయిక్లాకు, స్ట్రుక్చుర్స్టాకులు, సాప్టింగులు.

మాపురింగులు, ఎలివేటరు బోల్టలు మున్నగునవి

నింజనీరుకు తోటలు ఎక్టేటరుకు పరికరముల అన్నివిధముల పనిముట్లు, గాల్ఫ్రై బాడు స్టీలుమెయిక్లాకు, క్లియింగులు బ్రాసు గన్లు, డిస్కార్టి-స్టాల్కారులు, అన్నివిధముల పంపులు వేయింగు మెషినులు, స్పెల్లు, బాపుకు స్టోలు వైరుఫెన్సింగు సీమెంటు, సిగ్నల్ మారుపులు,

మామూటీలు బోల్టలు, నాల్పు, రివెల్లు

కోబారులు, వీలుబాగులు అన్నివిధముల లూచికేరింగు ఆయిల్సు, గ్రీజు మున్నగునవి.

మున్సిసిపాలు శ్యానిటరీ పనులకు కావలసిన అన్నిసామానులు

ఒక ప్రతులకర్డరు యచ్చిమాచిన్తో మాకంపెయిన్కు నమ్రుతు నాన్యమును ఫెరియెక్కు సురక్షము తమకే తెలియును.

కూడించినవారు:-
కోయి-బయి యద్ద
తీర్మానం-1-2
డా. ప. బి. తాలూకా-2
గడపయిది.
పోటలు పెట్టినవారు:-

కూడించినవారు:-అన్నా

Madras.
IMICO

LAKSHMI & Coy.

Engineers & Contractors
Telephone No. 329

ఆంధ్రపత్రిక

నవిత్రమాసపత్రిక.

ప్రతిచంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును

చందా సం॥ ౧ కిరూ 6-0-0 విడిపత్రిక వెల రూ. 0-10-0.

చిత్రలేఖనము - పటములు

ప్రతీసంవత్సరమున మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రపటములు ఇతరపటములు ప్రచురింపబడును

పుష్పమాససంవత్సరము గొప్పగొప్పవారిచే వ్రాయబడిన విషయములు చాల గలవు

ఆంధ్రవాక్యమునకు అన్ని సారస్వతప్రకృతులు - దేవులవల్ల అప్పలనరసింహముగారు, ఎమ్. ఏ., ఎల్. జి. శ్రావీ సాంధ్య తెవ్వరు! అత్యుత్తమారా? చిలుకూరి వీరభద్రరావుగారు, వాఙ్మయసామ్యము - కురుగంటి శివా రామయ్యగారు, ఎమ్. ఏ., భారతీ - విజయమూర్తిరంగారావుగారు, ఎం. ఏ., బి. ఎల్., భారవి - చిలక మర్రి లక్ష్మీనరసింహంగారు, బుర్రాన్ - ఉమర్ అలీషాకవిగారు, గుణగవిజయాదిత్యుని సాతులూరు తామ్ర శాసనము - కీర్తిశేషులగు కొమరత్తాజు వెంకటలక్ష్మణరావుగారు, ఎమ్. ఏ., ప్రథమసాంధ్యకుడు - టాలు న్నాయి ప్రణేతము శతానధారి కేలూరి శివరామశాస్త్రిగారు మొదలగు వారి వ్యాసములు ముద్రితములు.

చిత్రపటముల వివరములు

రంగుల చిత్రపటములు: మహర్షిగృహం, శ్రీకృష్ణభగవానులు, శ్రీరాధ, ఆంధ్రబాలిక, శ్రీకృష్ణుని యమునాతీరము, సాహితీంధ్రగోదావరి ఇంకను నితరపటములును గలవు.

భారతీ ప్రకటన ధరలు

ఒకమాసమునకు మాత్రము		6 మాసములకు అంతకుపైన సాధారణపుట 1కి	
సాధారణ పుట 1 కి	రూ. 25	నెలకు 1 కి	రూ. 20/-
” 1/2	” 12-8	” 1/2	” 10/-
” 1/4	” 8	” 1/4	” 6/-

వ్యాసములు గల పుటలమధ్య గల పుటలకు 6 మాసములకుపైగా కంట్రాక్టు తీసికొనిన, పుట 1-కి 1 నెలకు రూ. 30/- వంతున చార్జి చేయబడును. ఇతరవివరములు తెలియగోరువారు ఈ దిగువ విలాసమునకు వ్రాయవలెను.

మేనేజరు, “భా”

కళ్యాణపేట్ నెంబరు 212,